

TORSDAG 28 SEPTEMBER. NR 39/2017

Judar, araber och kristna i samma kör

Sidan 8

Första kvinnliga ärkebiskopen i Frankrike

Sidan 6

Turistprästen flyr Finlands vintermörker

Sidan 7

► **DENNA VECKA:** BILAGA TILL ESBO SVENSKA FÖRSAMLING • LOKALA INSIDOR TILL HELSINGFORS

Penninginsamling täcker ungdomsledarens lön

Sidan 4

Migri vill avgöra asylsökandes tro

Sidan 5

Patrick Wingren: Bibeln är en ofullkomlig bok

Sidan 19

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Merkel betalar fasthetens pris

HELGENS FÖRBUNDS DAGSVAL i Tyskland blev en bitterljuv seger för Europas starka kvinna Angela Merkel.

Bitter, därför att hon och den kristdemokratiska unionen (CDU), trots valsegern bevitnar hur väljarunderstödet rasar. Vad värre är, in på arenan skräller missnöjespartiet Alternativ för Tyskland (AfD) med buller och bång.

Dess historia klingar märkligt bekant: Ett ungt parti med en svajig ideologi, som snarast handlat om att samla frustrerade anhängare från andra partier: Först som EU-kritiker, senare som islamkritiker. En turbulent intern historia, där partiet i praktiken splittrats i en maktkamp som den högerextrema flygeln vann. Ett budskap, som enligt partiets främsta dragplåster Alexander Gauland handlar om att "erbjuda Merkel hårt mot hårt".

Den tyska jytken är ett faktum, och med den har Angela Merkel en stor utmaning att sy ihop en fungerande koalition – särskilt som de stora förlovarna, socialdemokraterna, bittert signalerat att de väljer oppositionen.

DET HAR länge talats om de nationalistiska och populistiska vindar som drar över Europa. Det som är nytt, och definitivt skrämmande, är att de högerextrema nu tar plats också i det tyska folkvalda parlamentet. Alla i AfD är det säkerligen inte, men inför valet drog sig inte den tyska utrikesministern Sigmar Gabriel för att konstatera att det för första gången sedan slutet av andra världskriget "kommer att sitta äkta nazister i förbundsdagen".

Samtidigt visar valresultatet vad det kostar för en ledare som står för en konsekvent politik, långsiktighet, förutsägbarhet – och, oberoende av vilken åsikt man har om Angela Merkel – ett moraliskt ansvarstagande. Hennes agerande i samband med de mest kaotiska veckorna under flyktningtillströmningen år 2015 var ett prov på denna konsekventa hållning. Beslutet att låta de flyktingar som stoppats i Budapest fortsätta till Tyskland, via Österrike, är ett av dem hon nu betalar priset för.

VILKET ÄR alternativet? Vilka slags ledare är framtidens ideal? Uppenbarligen har de gamla paradigmen, blockpolitiken, långa linjens män och kvinnor stora problem i land efter land. De sitter illa

i tänkandet i samhällen som sönderfaller i en allt snabbare splittring, både på individ- och samfundsnivå. De snabba lösningarna ter sig attraktiva. Hunger efter Något Annat plockar plötsligt in sammanslutningar och åsikter som tidigare inte varit rumsrena på paradplats. Alternativt får längtan efter något nytt ett helt folk att chansa på helt obeprofvade kort, som i Frankrikes val av Emmanuel Macron. Vad som helst – utom det gamla.

ÄN EN GÅNG handlar det i grund och botten om värderingar. Angela Merkel har under sin karriär varit tydlig med att hennes värdegrund bottnar i den kristna tron. Den varudeklarationen kan man köpa eller låta bli. Svårare är det att ställa sig till någon vars mål är att behaga så många som möjligt.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

”Än en gång handlar det i grund och botten om värderingar.”

PROFILEN: KRISTIAN SJÖBACKA

”I ett lopp är vi alla lika. Alla är lika svettiga och inga titlar syns utanpå.”

Gud glömde mig inte

I löpspåret eller på pilgrimsvandring mot Santiago de Compostela är alla lika, och inga titlar har någon betydelse. På samma sätt önskar Kristian Sjöbacka att kristna slutade placera in varandra i fack och i stället kände gemenskapen i att vara beroende av Gud.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

I våras var **Kristian Sjöbacka**, rektor för Evangeliska folkhögskolan i Vasa, mycket trött.

– Jag har varit rektor i femton år, och det har slitit mycket på mig. Jag har sökt svar på frågan: Vad menar du, Gud? Har du glömt mig, eller har du en plan för mig?

Kristian Sjöbacka ansökte om alterneringsledighet, och under ledigheten gav sig Sjöbacka och hans fru **Chamilla** iväg på pilgrimsvandring från Pamploña till Santiago de Compostela. De gick 720 kilometer på 35 dagar.

– Det finns många nivåer i vandringsringen: den fysiska, den sociala och den andliga.

Sjöbacka och hans fru var främst där för den andliga biten – även om också den fysiska vandringsringen och den ständiga och intensiva gemenskapen med så många andra pilgrimer var utmanande.

– Vi sökte ett Gudstillsat, en beröring. Och jag vet precis när den började.

De var två veckor inne på sin vandringsring innan de fick vara med om en välsignelse av pilgrimer i samband med en kvällsmässa.

– Där fanns en nunna som talade till oss, hon delade ut pappersstjärnor som påminnelse om att följa Betlehemsstjärnan.

Välsignelsen var väldigt handgripelig: nunnan greppade hans huvud med bägge händerna och bad för honom.

– Vi grät, både min fru och jag, och det gjorde många andra också. Dels var vi trötta, dels hade vandringsringen gjort våra sinnen mottagliga för alla intryck. Vi såg så mycket vackert, tavlor och kyrkor, och vi tog det till oss. Vi blev hela tiden påmind om Kristus.

Glöm titlarna och facken

På vägen till Santiago de Compostela var alla jämlika, de borstade sina tänder och duschade i samma badrum, sov i samma sovsalar. Samma sak har Kristian Sjöbacka upplevt i samband med löpning.

– Jag gillar långlopp, maraton och halvmaraton, och mest gillar jag att springa i terräng. I ett lopp är vi alla lika. Alla är lika svettiga och inga titlar syns utanpå.

Sjöbacka tycker att vi koncentrerar oss för mycket på att dela upp oss i olika grupperingar, både i kyrkliga kretsar och i samhället. Själv kallar han sig gemenskapskristen.

– Varför måste du bli placerad i ett fack? Alla kristna ska respekteras, vare sig de är pingstvänner eller katoliker. Människor har alltid olika åsikter. Olika dopsyn, och så vidare. Jag tror att vi kristna i framtiden kommer att komma varandra närmare, oberoende av samfund.

Mer Gudsberoende

När jag frågar när hans egen tro fick

en början kan han uppge ett datum: den 5 maj år 1981. Han hade kört upp för sitt körkort och fick skjuts tillbaka till skolan i Närpes av ett par som han inte kände. Kvinnan tillhörde pingstkyrkan.

– När jag steg ur bilen frågade hon: Jer 'et frälst? (Är du frälst?) Jag svarade så gott jag kunde. Klart jag är frälst, pappa är ju präst! Men mitt svar satte igång en ny tanke: Kan man vara frälst på grund av sina föräldrar? Jag började fundera på det, och det var en start.

Kristian Sjöbacka och hans fru blev kallade till missionärer i Kenya i början av 1990-talet. De åkte ut år 1993 och kom hem för gott i december 2001. I Kenya fördjupades hans tro ytterligare.

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A,

68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
(tjänstledig)
Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599
Nicklas Storbjörk
tfn 040 831 6545

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748
Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi
Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301 158540
BIC: DABAFIHH

Paradbild: David Forsblom

Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
+ **Moms 24%**

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.
För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ludvig Andersson,
tfn 044 050 3020,

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

ISSN 0356-1275

– Först gick vi igenom den kulturkrock som jag tror att alla missionärer upplever. Man tas ner på jorden från sin egen blåögdhed och inser: det här klarar jag inte ensam.

Han blev mer Gudsberoende, men han lärde sig också mycket om förhållandet till andra kulturer.

– Utan den erfarenheten skulle det inte kännas så bra att vara här, på folkhögskolan. Den har gett mig modet att möta andra kulturer utan att tänka att de är farliga.

I höst har Evangeliska folkhögskolan enbart invandrarstudierande, som lär sig svenska och integreras vid skolans språklinje.

Till församlingsanställda som är nya för invandrararbete skulle han vilja

VÅRENS PILGRIMSVANDRING fungerade också som äktenskapskurs, berättar Kristian Sjöbacka.

– Vi umgicks mycket mer än vi umgås hemma, och vi hittade helt nya roller.

säga att vi ska vara medvetna om att vi är väldigt blåögda i Finland – som man ofta är i kulturer där man länge haft det bekvämt.

– Det är bra att inse att olika kulturer ser olika på begrepp som sanning. Det låter hemskt, men jag skulle vilja förbereda människor på den erfarenheten att de också kan komma att bli lurade. Men det är inte så farligt att bli lurad, och vi ska inte heller leta efter orsaker att inte hjälpa andra. Men när vi hjälper ska vi göra det på ett förståndigt sätt.

Han skulle också vara mycket försiktig med att döpa asylsökande som riskerar att skickas tillbaka till sina hemländer, där ett kristet dop kan innebära en risk för deras liv.

– Vi måste fråga oss: för vem döper vi, för oss eller för dem? Det fordrar mycket undervisning.

Fick ett svar

På vägen till Santiago i maj gick Kristian Sjöbacka och hans fru Chamilla in i en kyrka för att få stämplat i sina pilgrimspass. I kyrkan ekade musik, det var nunnan **Hermana Glenda** som sjöng från en cd-skiva: *Nada es imposible para Ti*, ingenting är omöjligt för dig (Lukas 1:37).

Han fick en bibelvers: ”Jag är Herrens tjänare, ske med mig såsom du har sagt” – Marias ord till ängeln.

– Jag fick en stark förnimmelse av att det var det svar jag sökt. Gud hade inte glömt mig.

KRISTIAN SJÖBACKA

REKTOR FÖR EVANGELISKA FOLKHÖGSKOLAN I VASA.

FAMILJ: FRUN CHAMILLA, TRE VUXNA BARN OCH TVÅ BARNBARN.

INTRESSEN: MUSIK I ALLA FORMER. SPELAR TRUMPET OCH ÖVAR UNGEFÄR 100 MINUTER PER VECKA. GILLAR LÖPNING, SIMNING OCH SKIDÅKNING SOM MOTVIKT TILL SKRIVBORDSARBETET.

Häggbloom efterträder Stenlund i Slef

VERKSAMHETSLEDARE. **Albert Häggbloom** tar över som verksamhetsledare för Svenska Lutherska Evangelieföreningen nästa sommar då **Göran Stenlund** går i pension.

Häggbloom verkar sedan årsskiftet som förenings hemlandsledare, men kommer nu alltså att byta arbetsuppgift den 1 augusti 2018.

– Det är en utmanande tjänst, säger Häggbloom. Styrelsen och årsmötet drar upp de stora linjerna, men det kommer an på mig att bereda och verkställa besluten.

Albert Häggbloom kallades till uppdraget av Slefs styrelse i sommar.

– Den kallelsen kom helt överraskande för mig. Under sommaren växte ock-

ALBERT HÄGGBLOM blir ny verksamhetsledare för Slef. FOTO: ARKIV/JOHAN SANDBERG

så den inre kallelsen fram. I augusti tackade jag ja till uppdraget.

Enligt Häggbloom finns det ännu en del detaljer som är oklara men han

kommer inte att flytta familjen till Vasa från Peder-söre.

– Min närvaro kommer att krävas rätt mycket i Vasa, vilket också mitt nuvarande jobb kräver, samt i Helsingfors. Det blir en del långpendling.

Slef genomgår som bäst en generationväxling då tre av ledningsgruppens fem medlemmar bytts ut

de senaste åren. Förlagschefen och hemlandsledaren har tidigare gått i pension och nu står verksamhetsledaren i tur.

Slefs styrelse kommer inom kort att ta ställning till Häggbloms efterträdare som hemlandsledare.

■ JOHAN SANDBERG

FRIDA LAAKSO får fyrtio procent av sin lön täckt av sponsorer. Ett arrangemang som både hon och kyrkoherde Per Stenberg är nöjda med.

Sponsorer ger del av lönen

SPONSORERING. En penninginsamling har gett Karleby svenska församling en ungdomsledare på halvtid till årets slut.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Frida Laakso har sedan våren verkat som kombierad diakon och ungdomsledare i församlingen. Fördelningen en femtio procent diakon och fyrtio ungdomsledare. Den diakonala biten är ett vikariat och för det fanns budgetmedel, men inte för ungdomsledaren.

I och med ungdomsprojektet har Karleby en och en halv ungdomsledartjänst i år.

– Det började med att vår ungdomsledare på heltid var sjukskriven på deltid. Då hade vi ytterligare en ungdomsledare på deltid. Vi såg att det fanns en stor fördel med två ungdomsledare, en man och en kvinna, säger kyrkoherde Per Stenberg.

Då ungdomsledaren återvände till sin tjänst på heltid fanns inga pengar kvar i budgeten för ytterligare en halvtids-

”Det visar på en vilja i församlingen att inte bara stöda missionen utan också stöda ungdomsarbetet. Det är vi glada över.”
Per Stenberg

tjänst. Då började församlingen fundera på att samla in pengar till ett projekt utom budgeten.

– Församlingen har nu samlat in sjutusen euro genom donationer och genom att ordna en konsert för ändamålet. Eftersom det är ett halvårsprojekt uppnådde insamlingen vår målsättning, säger Stenberg.

Pengarna kom i huvudsak in som donationer av privatpersoner i församlingen genom ett uppdrag för ett ungdomsprojekt inom församlingen.

– Knappt femtusen är privata donationer. Det visar på en vilja i församlingen att inte bara stöda missionen utan också stöda ungdomsarbetet. Det är vi glada över.

Lyckad kombination

Frida Laakso är diakon till utbildningen. Hon tycker om kombinationen att få jobba med ungdomar och som diakon i huvudsak med äldre.

– Jag trivs med både delarna. Medan jag studerade funderade jag länge på vilken inriktning jag skulle välja och valde diakoni. Men jag kunde också ha valt ungdomsarbetsledare, säger hon.

I praktiken sköter hon diakonens uppgifter dagtid och ungdomsledarens några kvällar i vecka.

– Dagtid planerar jag också ungdomssamlingarna och tjejkvällarna. Vi har ungdomssamling varannan vecka och tjejkvällar en gång i månaden.

Också Stenberg ser kombinationen som lyckad.

– Det är inte helt tokigt att knyta diakonin och ungdomsverksamheten närmare varandra. Risken är att diakonin lätt börjar handla om gamla människor då yngre också har samma diakonala behov, säger han.

Per Stenberg ser insamlingen för ungdomsprojektet som ett försök att se om det finns donatorer.

– I uppdraget frågade vi inte efter lönepengar utan vi samlade till ett ungdomsprojekt. I praktiken gick pengarna ändå till lön. Inom församlingrådet har vi diskuterat om det vore bättre att ta lönen ur budgeten och samla in pengar till något annat inom ungdomsarbetet. Men jag vet inte varför man inte kunde samla in pengar till lön för det är ju det som är behovet.

Eftersom projektet tar slut i oktober

finns det nu planer på att fortsätta anställningen med insamlingen åtminstone till årets slut.

– Jag tror att det finns både privatpersoner och företag som är villiga att sponsora. Vi planerade att rikta oss till fler företag än vad vi av olika orsaker gjorde. Företagens sponsorering täckte alla omkostnader för konserten så att vi fick hela inkomsten till projektet.

Vid årsskiftet går också halvtidsvikariatet som diakon ut.

– Det är sannolikt att vikariatet förlängs men frågan är ännu inte slutbehandlad, säger Stenberg.

– Jag planerar mitt jobb som om jag får fortsätta med båda delarna av det, men vi får se hur det går, säger Laakso.

Under ungdomsprojektet har Laakso haft en ”tjänst utan att en tjänst varit inrättad”. När Stenberg diskuterade anställningen med samfällighetens personalchef fick han rådet att göra så.

– Det är ett förfarande som kyrkolagen tillåter för högst sex månader. Men det finns andra former av projektanställningar som kan användas, säger han.

TJÄNSTER UTNÄMNING

Stråhlman ny notarie

Linus Stråhlman har valts till stiftsnotarie vid domkapitlet i Borgå stift.

Linus Stråhlman jobbar för närvarande som församlingspastor i Liljendals församling och i Borgå svenska domkyrkoförsamling och var den enda som hade sökt notariatjänsten.

Stråhlman tillträder tjänsten den 1 januari 2018.

VAL ÄRKEBISKOP

Inkinen först att nomineras

Universitetsläraren och prästen Heli Inkinen var först ut att officiellt nomineras när kandidatnomineringen i ärkebiskopsvalet drog igång i måndags. Kandidatnomineringen avslutas den 27.11.

FASTIGHETSBRÅK BORGÅ

Biskopen beredd att medla i Borgå

Förslaget att sälja Svenska församlingshemmet väckte upp en intressekonflikt mellan den svenska och den finska församlingen i Borgå. I båda församlingar-

na finns de som anser att den andra fått sin vilja igenom i fastighetsstrategin.

Biskop Björn Vikström och domkapitlet erbjuder en diskussion om församlingarna inte kan enas, skriver Svenska Yle. Vikström tror att sättet att gå vidare är att hitta en lösning som båda församling-

arna kan leva med.

– Ena parten får vis-sa intressen tillgodosedda, medan den andra parten får andra. Det kan inte bli så att man röstar i varje enskild fråga, för då vinner ju alltid majoriteten. Och det är väl det som svenska församlingens representanter i dag upplever att sker.

Kristen tro ingen asylorsak

KONVERTITER. I år har 670 asylsökande angett kristen tro som ny orsak till sin andra asylansökan. Det är sjuttio procent av ansökningarna.

TEXT: JOHAN SANDBERG FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

Men att man säger sig vara kristen är inget automatiskt sätt att få asyl.

– Högsta förvaltningsdomstolen har slagit fast att ett dopintyg inte är avgörande för att bevilja asyl, säger **Anu Karppi**, expert i religiösa ärenden på Migrationsverket.

Inte ens dopintyg tillsammans med intyg från församlingen om den asylsökandes församlingsaktivitet och förändrade liv är tillräckligt.

– Intygen från församlingarna är viktiga dokument. Men det är vår skyldighet att ta reda på trovärdigheten i den sökandes berättelse och om konverteringen är genuin. Det som sägs under intervjun väger tyngre i vår bedömning, säger Karppi.

På Migri räknas de sökandes religion inte i statistiken. Därför finns ingen statistik på hur många kristna sökande som beviljats asyl eller fått avslag på sin ansökan. Eller hur många kristna som avvisats.

– Det vet vi, att förvaltningsdomstolarna returnerat över 600 ansökningar till oss för ny behandling med motiveringen att den sökande är kristen, säger Karppi. Det finns fall när vi övertygas om saken, men tröskeln är hög.

Enligt Karppi kan även de som övertygat Migri om sin kristna tro bli avvisade. Det beror på varifrån de kommer. Afghanistan anses inte som tryggt för kristna konvertiter. Inte heller stora delar av Irak.

– De norra delarna av Irak som Erbil och Sulaymaniyah anser vi vara trygga, även för kristna konvertiter. Där finns församlingar för konvertiter, säger Karppi.

Bedömningen görs av den handläggare som har gjort intervjun. I en del fall tillsammans med Karppi eller någon av hennes expertkolleger.

– Vi vill höra den asylsökandes egen berättelse och motiv till att personen har gjort ett så betydelsefullt beslut. Vad betyder tron för den sökande personen. Då handlar det inte om kunskap om kristen tro.

I praktiken vill Migri alltså höra nån form av kristet vittnesbörd från den sökande.

Enligt Karppi spelar personens bakgrund en roll och den tar man hänsyn till.

– En högt utbildad person kan berättas på ett intellektuellt sätt medan en analfabet berättar annorlunda.

På Migri har man ökat sin egen kunskap i hanteringen av religionsfrågor med att inrätta tjänster som experter. Dessutom har många tolkar utbildats i terminologin av Ekumeniska rådet.

”En högt utbildad person kan berätta på ett intellektuellt sätt medan en analfabet berättar annorlunda.”

Anu Karppi

– Jag är glad över att Ekumeniska rådet utbildat tolkarna.

Anu Karppi säger att Migri inte får fråga tolken vilken nationalitet eller religion han eller hon tillhör. Därför kan en muslimsk tolk också komma att tolka en kristen asylsökare.

– Om det visar sig finnas en förtroendeklyfta mellan den intervjuade och tolken avbryts intervjun. Om det bara handlar om smärre avvikelser kan den sökande skriva sitt svar på frågan

på sitt eget språk som översätts senare. Alla samtal bandas och man kan lyssna på dem på nytt i ett senare skede. Vi uppmanar de sökande att berätta om eventuella problem med tolken. Det ligger på de sökandes ansvar att göra det.

Vad beror uppfattningen att samma motiveringar ger en sökande ett positivt beslut och en annan ett negativt?

– Besluten är inte lätta att förstå. Vi gör en helhetsbedömning där många

aspekter kan inverka. De kan vara svåra att avgöra från fall till fall och vi försöker förenhetliga våra beslut.

Kritiker påstår att beslutet har med handläggarens subjektiva åsikt att göra. Stämmer det?

– Vi har många handläggare och vi kan inte garantera att det inte sker. Det är tråkigt om sådant händer. Men handläggarna ska göra individuella övervägningar i varje fall. Handläggarnas yrkesskicklighet ökar hela tiden.

REGNBÅGSPRÄSTER BILDGALLERI

51 präster vill erbjuda vigsel för alla

Ett femtiotal präster har låtit publicera foton på sig själva i ett bildgalleri för att visa att de är beredda att viga alla oberoende av kön. Genom kampanjen

vill prästerna visa att de är många fler än vad som hittills synts i offentligheten. En del av prästerna har redan vigt samkönade par, andra inte.

Från Borgå stift finns **Karl af Hällström**, kyrkoherde i Lovisa, med i fotogalleriet. Han har tidigare talat för lojalitet med kyrkans gemen-

CHRISTER ÅBERG.

samma linje och biskoparnas instruktioner, och berättar för tidningen Östnyland varför han ändrat sig.

– Jag kan inte med gott samvete vägra en förrättning som församlingsmedlemmar är berättigade till enligt äktenskapslagen, säger af Hällström.

– Kyrkan befinner sig nu i

ett mellanläge där man baserar sitt ställningstagande på handboken, en skrift som finns till för att beskriva hur något ska göras, inte åt vem. Det är inte en juridiskt hållbar text.

På nätet finns också sedan tidigare en lista med namn och kontaktuppgifter till präster som lovar vi-

ga samkönade. På den här listan finns förutom af Hällström även pensionerade prästen **Christer Åberg**, tidigare kyrkoherde i Lapträsk.

– Tidigare har jag meddelat att jag kommer att viga, sedan när kyrkan tillåter. Nu väntar jag inte längre, säger Åberg till Östnyland.

Hon leder Frankrikes protestanter

FÖREGÅNGARE. En kvinna har första gången valts som ledare för ett samfund i Frankrike. – Vi protestanter kan nog visa vägen för jämställdhet, hoppas nya ärkebiskopen Emmanuelle Seyboldt.

TEXT OCH FOTO: JOHAN TOLLGERT

Det talas inte ofta om protestanterna i det katolska Frankrike. Men när det nyligen meddelades att en kvinna ska styra den största protestantiska kyrkan (Eglise protestante unie de France), som kan jämföras med Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, orsakade det en ordentlig reaktion.

– Oj, oj, oj, vad det har skrivits mycket om att jag är kvinna och blev präst redan som 23-åring, säger **Emmanuelle Seyboldt**, Frankrikes första kvinnliga ärkebiskop och skratrar högt.

– Många har samtidigt förfärats över att jag varit gift, skaffat fyra barn, skilt mig och gift om mig med en man som har tre egna barn och att vi tillsammans adopterat ett åttonde. Det ses ofta som en provokation här, säger hon.

I slutet av maj valdes 46-åriga Emmanuelle Seyboldt till ärkebiskop för de fyra kommande åren.

– Förhoppningsvis kan jag hjälpa till att påskynda jämställdheten inom andra samfund, säger Seyboldt.

Hon understryker dock att den protestantiska kyrkan ofta är en föregångare i hemlandet Frankrike. Det fanns tidigt kvinnliga präster.

– Redan under andra världskriget predikade Elisabeth Schmidt i de protestantiska kyrkorna. Även om hon då inte officiellt var präst låg hon på dåtidens mansdominerade ledning i frågan.

1965 gavs kvinnor officiellt rättigheten att predika i de protestantiska kyrkorna i Frankrike.

– Idag är 35 procent av alla protestantiska präster kvinnor och jag hoppas vi blir ännu fler.

Inför påve **Franciskus** Sverigebesök ansåg Vatikanen att den ekumeniska dialogen försvårades av att landet har en kvinnlig ärkebiskop.

– Men det var utmärkt att se **Antje Jackelén** ta emot påven i Lund. Ni är långt före gällande jämställdhet i Skandinavien, säger Emmanuelle Seyboldt.

Seyboldt säger att kvinnofrågan dock inte är den allra viktigaste i dagsläget.

För fem år sedan slogs den reformerta och lutheranska kyrkan ihop. Med 400 000 medlemmar blev den franska protestantiska kyrkan den största inom protestantismen i Frankrike.

– Nu vill jag skapa gemensamma gudstjänstordningar. I dagsläget finns inte det och det blir en utmaning, säger hon.

Som ärkebiskop vill Seyboldt även försöka stärka självförtroendet hos medlemmarna.

– Vi protestanter har en tradition av att gömma oss i Frankrike, eftersom vi varit så förföljda här i flera sekler, säger hon och berättar att katoliker, muslimer och judar däremot lättare talar om sin religiösa tro.

– Ska vi protestanter fortsätta utgöra en av de största religionerna i Frankrike måste vi ta mod till oss. An-

”Ska vi protestanter fortsätta utgöra en av de största religionerna i Frankrike måste vi ta mod till oss.”
Emmanuelle Seyboldt

EMMANUELLE SEYBOLDT har aldrig siktat på att nå högt på den hierarkiska stegen. – Eftersom jag hade det bra som präst i min kyrka i östfranska Besançon, var jag tvungen att tänka efter innan jag svarade ja till titeln som ärkebiskop.

nars finns det risk att vi tappar anhängare.

2015 tillät protestanterna samkönade par att vigas i kyrkan och under det franska presidentvalet i våras uppmanade man väljarna att inte rösta på extremhögerens **Marine Le Pen**.

– Det är en farlig röst och det kändes skönt att sticka ut tillsammans med islam och judendomen. Däremot ville inte den katolska kyrkan ta ställning, berättar Seyboldt.

I och med att islamistiska terrorister sommaren 2016 dödade en 86-årig katolsk präst i Normandie uppstår frågan ifall det finns risk för attacker även mot protestantiska kyrkor. Men Seyboldt är tveksam.

– När myndigheterna ringer och uppmanar oss att skärpa säkerheten gör vi givetvis det. Men det gäller att inte hamna i psykos. För terrorn ska inte få vinna.

Hennes kyrka står även inför andra utmaningar i framtiden.

– Inom kort kommer det att saknas präster, säger Seyboldt bekymrat och berättar att man idag har uppåt femhundra stycken totalt. Ett tjugotal kommer dock att gå i pension varje år och bara ett tiotal nya söker till prästutbildningen.

– Om någon präst i Finland känner sig manad, så välkommen hit. Det skulle hjälpa oss.

FAKTA

• **2013 slog** lutheraner och reformerta ihop sina samfund och bildade den franska protestantiska kyrkan (Eglise protestante unie de France) som motsvarar Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

• **Idag har** den över 400 000 medlemmar och är därmed den största protestantiska kyrkan i Frankrike.

• **Landet som** har nästan 67 miljoner invånare totalt räknar närmare 2 miljoner protestanter.

DEN KATOLSKA kyrkan i Torrevieja, Peter Kankkonens nya kyrka där den finländska församlingen firar gudstjänst.

Turistprästen hinnes även njuta

SPANIEN. Nästa vecka reser Peter Kankkonen söderut för sin fjärde säsong som turistpräst. I vinter ska han verka i Torrevieja.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

De tre senaste säsongerna har Peter Kankkonen varit turistpräst på södra Teneriffa. I regel verkar turistprästerna högst tre år på samma ort. Därför flyttar Kankkonen nu till Torrevieja på spanska fastlandet. En ort som han ännu inte besökt.

Även om det finns många finländare som bor permanent på Teneriffa så skiljer sig mängden från Torrevieja. På fastlandet är de flesta finländarna övervintrare.

Finländarna på Teneriffa var i huvudsak turister, säger Kankkonen. Det är en av de orter dit det fortfarande ordnas charterresor.

Det är rätt vanligt att tre genera-

tioner ur samma familj reser till Teneriffa. Det innebär att den finländska kyrkan kommer i kontakt med många barn.

På Teneriffa kan antalet gudstjänstbesökare variera stort beroende på årstiden. Vid stora högtider som jul kan kyrkan vara fylld. Men det intressanta är att könsfördelningen mellan män och kvinnor är ganska jämt 50-50, vilket den inte är i Finland.

I Torrevieja samlas i medeltal drygt hundra personer till gudstjänsterna.

Tusentals finländare har en vinterbostad där och en sommarstuga i Finland. De kortvariga turisterna som kommer tar sig dit på egen hand.

Torrevieja har cirka hundratusen invånare. Men under augusti, när Europa har semester, kan staden ha fyra gånger så många invånare.

Paus under sommaren

Turistförsamlingarna domineras av lekmän. Pensionärer som varit

PETER KANKKONEN flyr vintern i Karleby. FOTO: JOHAN SANDBERG/ARKIV

aktiva i sin hemförsamling i Finland är lika aktiva under vintern i Spanien.

Vi finländare tycker att det är för varmt i Spanien under sommaren och föredrar det finländska sommarvärdet. Därför finns heller

inga turistpräster under sommar-månaderna.

För Kankkonen börjar arbetet den 4 oktober då han flyger till Spanien. Han återvänder till Karleby i april.

Arbetet är på sextio procent, så

han hinnes också njuta av värmen och att ha ledigt.

Jag räknar med att få tid över att läsa och förbereda gudstjänsterna.

Men precis som i Finland är prästen präst hela tiden.

Då man behövs kan man inte säga nej oavsett hur mycket man jobbat.

Turistprästen håller gudstjänster och programkvällar under veckan. Men han finns också till hands för finländarna på orten.

Senaste vinter vigde Kankkonen också tolv par.

På Teneriffa samarbetade vi med resebyråernas guider som berättade om finländare som behövde besök på sjukhus eller "hemma".

I Torrevieja har den finländska församlingen ett eget församlingshem i stadens centrala delar. Gudstjänsterna hålls varje lördag klockan 13 i en katolsk kyrka ett stenkast från församlingshemmet.

Den katolska församlingen är väldigt välvilligt inställd till oss finländare.

PÅ TVÄREN EMELIE WIKBLAD

Leendets psykologi

En morgon möts metroresenärerna vid rulltrappan av en ung man och kvinna

... som håller upp en stor skylt: *Gratis kramar! High-five!* Visst får de många high-fives – till och med en

och annan kram – och ännu fler morgontrötta ansikten spricker upp i ett leende.

På vägen hem från jobbet går jag förbi flera gatumusikanter utanför det stora varuhuset. Att stöta på duktiga violinister, cellister och blåsare på gatorna i centrum är inte speciellt ovanligt.

Men när mannen med el-fiolen knäpper igång en perfekt återgivning av introt till en topplistelåt kan jag inte låta bli att stanna till en stund med ett brett leende på läpparna.

Det lär vara vetenskapligt bevisat att vi mår bättre och är mindre stressade när

vi ler. Handlingen att vända mungiporna uppåt lurar liksom kroppen att tro att vi är glada.

Leenden smittar också från person till person, även på ett omedvetet plan. Det har du kanske märkt om du någon gång fått hjälp med att tolka en karta eller hjälpt

någon stiga på rätt buss. "Tack, ha en bra dag!" är allt som behövs för att båda parter ska gå iväg från mötet med ett leende.

Du kan faktiskt öva på det här, precis där du befinner dig just nu. Höj mungiporna lite, aktivera musklerna i ansiktet, runt ögo-

nen: Le. Hur kändes det? Kanske irriterar det ruggiga höstmörkret en aning mindre? Då funkade det.

Del två av den här övningen är att sprida det vidare. Varför inte testa med närmaste kollega, hundrastare, busschaufför eller kassabiträde?

TROTS OLIKA samtalspråk och olika politiska och religiösa åsikter kan en gemensam kör fungera mer än väl.

Kristna, judar och araber i samma kör i Jerusalem

KÖRSÅNG. För fem år sedan flyttade Micah Hendler från USA till Israel. Med sig hade han en dröm att få unga Jerusalembores med olika bakgrund att sjunga tillsammans och samtala med varandra. I dag leder han en kör där kristna, judar och araber sjunger sida vid sida.

TEXT: ELLIOT TURVALL

Kören, som träffas en gång i veckan i YMCA:s (Young Men's Christian Association) lokaler i centrala Jerusalem, består av ett trettiotal ungdomar mellan 14 och 19 år från Israels huvudstad med omnejd. Det är tjejer och killar från olika socioekonomiska bakgrunder och olika bostadsområden. Det som är speciellt med körmedlemmarna är att vissa är judar och andra araber. Av araberna är i sin tur en tredjedel kristna och två tredjedelar muslimer.

I samhället i övrigt i Jerusalem umgås de olika folkgrupperna mycket sällan med varandra och särskilt ungdomar är oftast tillsammans med "sina egna" och känner ingen från "den andra gruppen".

"Vi använder musiken som ett medel för att få ungdomarna att lära känna varandra."
Micah Hendler

Samia, en av de arabiska kördeltagarna, bekräftar polariseringen mellan judar och araber i Jerusalem och förklarar hur hennes deltagande i "The YMCA Jerusalem Youth Chorus" fullkomligt förändrat hennes relation till judarna i omgivningen:

– Innan jag började i kören visste jag att det bor judar här i Israel, men jag hade aldrig talat med någon jude; jag kände ingen jude. Att sjunga i kören förändrade mitt liv. Jag fick veta vad de tycker och tänker och de fick veta mina åsikter om saker och ting.

Ambassadörer för fred

Körledaren **Micah Hendler** är mycket nöjd med körens utveckling och berättar att deras gemensamma arbete även påverkar körmedlemmarnas omgivning.

– Vi använder musiken som ett medel för att få ungdomarna att lära känna varandra. Vänskap och förståelse uppstår över religiösa, nationella och språkliga gränser. Det här får också ungdomarna att bli ambassadörer för fred i de samhällen där de bor.

Varje vecka håller körmedlemmarna, under professionell ledning, en dialog med simultanöversättning mellan hebreiska och arabiska.

– Dessa samtal är minst lika viktiga

som sången, understryker Hendler. När vi talas vid får var och en plats att tala om sig själv, sin bakgrund, sitt folk och sina tankar, medan de andra lyssnar och lär känna personen.

– Kören fick mig att förstå att jag kan lyssna på araberna, säger **Lihl**, en av de judiska sångerskorerna i kören.

– Tidigare hade var och en sin åsikt och var säker på att den hade rätt och att den andra sidan hade fel. Alltefter som började vi dock lyssna på varandra och respektera varandras åsikter, vilket är mycket viktigt.

Olika språk och genrer

YMCA sjunger på hebreiska, arabiska och engelska och det är ett brokigt sammelsurium som pågår under repetitionerna. Körens repertoar består av judisk och arabisk musik, klassisk musik och pop, gospel och hiphop. Musiken ska spegla medlemmarnas olika bakgrunder.

I vissa fall skriver även blandade grupper av kördeltagare (judar, muslimer och kristna) egen musik. Körledaren beskriver mycket entusiastiskt denna process:

– När kördeltagarna komponerar sina egna sånger skapas något helt fantastiskt. Judiska och arabiska ungdomar, som inte har samma musikaliska

språk, inte delar samtalspråk, inte har samma politiska eller religiösa åsikter, som kommer från olika socioekonomiska bakgrunder och som egentligen inte skulle ha något gemensamt; men trots alla skillnader hittar de vägen till att komponera ett gemensamt musikstycke. Ett stycke som är betydelsefullt för dem alla, både som personer och som grupp. Underbart!

Ameer, en av de arabiska kördeltagarna, instämmer:

– Kören är vacker och vi tycker om den, eftersom vi är araber och judar tillsammans, på samma gång.

Hendler ser positivt på framtiden och säger avslutningsvis:

– Människor är inte politiska objekt; de lever och vill mötas. Samarbeta är den enda vägen framåt.

THE YMCA JERUSALEM YOUTH CHORUS

Grundad: 2012

Ledare: Micah Hendler

Ålder: 14–19

Kön: Män och kvinnor

Folkgrupper: 15 judar och 15 araber (10 muslimer och 5 kristna)

Andra upplagan av sererebibeln

ÖVERSÄTTNING. Ett skepp kom lastat med 17 600 sererebiblar till Senegals huvudstad Dakar den 22 augusti.

TEXT OCH FOTO: KRISTINA FERNSTRÖM, JOANNA LINDÉN-MONTES (RED.)

De kristna som talar serere har varit väldigt stolta över att deras språk varit det första av landets cirka 30 stamspråk att få Guds Ord på sitt modersmål. När den första upplagan – 5 000 exemplar – utkom år 2008 väckte händelsen stor uppmärksamhet och landets största dagstidning skrev: "Nu talar Gud på serere."

– Den upplagan är slutsåld för länge sedan. Småningom startade ett digt revisionsarbete för att få till stånd en ny upplaga. Granskningen och revisionen har tagit cirka tre år, säger Stig-Olof Fernström, som varit med sedan översättningsstarten år 1974.

– De sererer som varit med i det krävande översättnings- och revisionsarbetet är de verkliga experterna på sitt eget skriftspråk, tillägger Stig-Olof.

Sammanlagt har sex andra finländare och sju senegaleser varit med i översättarteamet under årens lopp.

Kontakt med katoliker

– Det har varit glädjande att också landets katolska kyrka tagit vår översättning till sig. Samarbetet våra kyrkor emellan är mycket gott, säger Stig-Olof.

– Jag har stått i kontinuerlig kontakt med senegaleserna sedan vi kom hem i slutet av 2001 då hela Bibeln var färdigt översatt. Nu i samband med den nya upplagan har det mesta skett över nätet, säger Stig-Olof.

Den nya Bibeln heter i likhet med första upplagan "Guds förbund".

– Pärmen pryds av en törnekrona, en Kristussymbol som förhoppningsfullt gör det lättare även för muslimer att öppna den heliga boken. Bibeln är komplett med kartor, noter och förklaringar, som sig bör, tillägger Stig-Olof.

Trycks i Kina

Layout och kontakten med tryckeriet har skötts av Ben Fernström. Det tog sin tid innan boken var tryckklar och ett lämpligt bibeltryckeri hittats.

STIG-OLOF FERNSTRÖM med andra upplagan av Bibeln på serere, ett stamspråk som talas av över en miljon människor i Senegal.

– Vi valde sedan ett bibeltryckeri i Kina som har varit mycket angeläget att följa våra direktiv.

I maj stuvades då de nya biblarna i en båt i Nanjing med destination Dakar och i augusti kom biblarna till slut fram till Dakar.

– Tryckningen har fördröjts också på grund av finansieringsproblem, kon-

staterar Stig-Olof. Kyrkan är fattig och har välkomnat ekonomiskt stöd från Finska Missionssällskapet och andra som hjälpt till, inte minst Luthersk Inremission som räckte över ett bidrag på 30 000 euro via Missionssällskapet.

Stig-Olof säger att Luthersk Inremission då det begav sig år 1973 beslöt att köra

i gång missionsarbetet i Senegal och efter att ett samarbetsavtal ingåtts år 1974 skedde starten tillsammans med Finska Missionssällskapet.

Samarbete med Dakar

– Vi är också väldigt glada över ett fungerande samarbete med universitetet i Dakar. Som en följd av de många åren av översättningsarbete har en grupp av kyrkans experter i sererespråket redan ett antal år engagerats i ett omfattande projekt, nämligen att sammanställa ett lexikon i serere-franska. En central person i detta omfattande projekt är Katriina Mäkelä, som tillsammans med sina medarbetare står bakom en lång rad publikationer på serere, säger Stig-Olof Fernström.

MISSIONSARBETE SEDAN 1974

• **Senegals lutherska kyrka** är en fattig minoritetskyrka, vars medlemmar till största delen består av landsbygdsbor. Cirka 95 procent av befolkningen i Senegal är muslimer.

• **Den lutherska kyrkan** har 13 församlingar och omkring 7 000 medlemmar. Kyrkan använder förutom serere även franska, wolof och pular i sin verksamhet. Den lutherska kyrkan i Senegal grundades officiellt år 1987. Missionsarbetet inleddes i Senegal år 1974.

VÅGA FRÅGA

Sorg över syskonrelationer

• JAN-ERIK "NANNE" NYBERG är familjerådgivare och svarar på läsarförfrågorna om familj och relationer.

Jag har i många år sört över att jag har dåliga relationer till mina syskon. Jag upplever att de alltid är upptagna av sina egna liv och problem och jag alltid ska vara den som lyssnar. När jag säger ifrån att jag vill inte höra mera, att jag vill ha ömsesidiga empatiska relationer, uppfattas det som kritik och följden blir att de inte tar kontakt med mig på månader – år. Vi är alla uppfostrade till att inte uttrycka känslor eller behov. Fysiskt våld förekom också i vårt hem. Det tror jag präglat oss alla. Det känns som om det bara är jag som gått vidare och blivit en egen person. Ska jag bara försöka glömma att jag har syskon?

Samtidigt går våra barn miste om relationer till mosttrar och morbröder. Jag sörjer över våra relationer speciellt när jag hör om andra som firat helger tillsammans, delat glädje och sorg tillsammans.

DU SÖRJR över att era relationer inte utvecklats "som i andra familjer". Själv känner du dig som en självständig, egen person, men du sörjer över att de andra familjemedlemmarna inte möter dig på lika villkor. Du beskriver hur barndomsfamiljens känslomässiga dynamik förs vidare i era vuxenrelationer fast du försöker bryta den. Du sörjer också för dina barns del som inte får vara delaktiga av en varm släktgemenskaps traditioner.

När föräldrarna inte orkar bära sitt ansvar för familjen är det ofta något av barnen som axlar den rollen. I din ursprungsfamilj är det uppenbarligen du som fått rollen. Och det blir tungt. Därför är min första spontana reaktion att du nog kan behöva fortsätta att hålla ett visst avstånd till familjen för att skydda dig själv. Det är bra att vara tydlig med att du ser de andra som vuxna. Akta dig för att gå in i en växelverkan som läser dig i föräldrarollen. Den rollen har kanske också en viss dragningskraft på dig, det kan kännas lockande att för en stund få leka allsmäktigt förälder. Det är en kortvarig lycka och slutar ofta med besvikelse och en känsla av misslyckande. Men jag tror inte att alternativet är att låtas som att familjen inte finns, att glömma den som du uttrycker det. Det finns en annan väg.

Vi väljer inte vår ursprungsfamilj, och vi kan inte heller välja bort den. Därför är mitt råd att du ska acceptera den sorg du känner när du som vuxen ser på den. Det är priset du betalar för att få vara en självständig individ. Skulle du vara likadan som de andra skulle du inte känna någon sorg, åtminstone inte medvetet. Och trots allt är det denna familj som format dig till den person du är idag, på gott och ont. Sorgen gör rum åt ditt eget fortsatta växande som människa. Du behöver inte ta ansvar för att försöka få dina syskon att "bli vuxna". Det är deras eget ansvar. Men genom att vara den människa du blivit erövrar du den familj som du inte fick som barn. Genom att se dig själv som del av den familj och den syskongemenskap du kommit ifrån får du nycklar till att förstå dig själv på ett djupare plan.

Sedan kommer vi till detta med att jämföra sig med andra familjer. Det kan vara bra att komma ihåg att varje familj har sina hemligheter och sina dolda skatter. Den familj och det sammanhang som du tillhör är det arv du ger till dina barn. Det kan vara värdefullt för barnen att se hur olika personligheter ni är och hur man kan komma till rätta med olikheterna. Finns det kanske andra släktingar eller bekanta och vänner som ni kan känna större samhörighet med än dina syskon? Vem har varit delaktig i att du kunnat växa till den människa du är? Rita ett släktträd för ditt eget växande och undersök var rotträderna hämtar sin näring. Försök komma underfund med varifrån du har fått modellen och energin för ditt eget liv. Titeln till Ben Furmans bok påstår: "Det är aldrig för sent att få en lycklig barndom." Det ligger mycket sanning i de orden. Lycka till på resan!

"Trots allt är det denna familj som format dig till den person du är idag."

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

ADOPTION. När David och Maria Forsblom från Vasa fick adoptera Martin vändes sorgen över barnlöshet till en solskenshistoria med ett lyckligt slut – eller snarast till en alldeles ny början.

Sorgen vändes till glädje

TEXT & FOTO: JOHANNA GRANLUND

Redan som liten drömde Maria Forsblom om att ha en stor familj. Då hon och David Forsblom gifte sig för åtta år sedan föreställde sig Maria att hon som trettioåring skulle ha fyra barn. Idag är hon trettio och konstaterar att livet inte blev som hon hade tänkt sig.

– Då jag förstod att jag och David kanske aldrig kommer att få några barn krossades min dröm. Barnlösheten blev en stor sorg för mig, berättar Maria Forsblom. Jag har alltid sett mig som en positiv och lycklig person, men under flera år kände jag inte igen mig själv för att jag mädde så dåligt.

För David Forsblom var det här skedet inte tungt på samma sätt. Han berättar att han redan som tonåring hade tänkt på adoption som något positivt och okomplicerat. Att han och Maria inte kunde få biologiska barn kändes därför inte oöverkomligt.

Smärtan försvann på en sekund

Då paret Forsblom hade landat i beslutet att adoptera började processen med adoptionsrådgivning, hemutredning och ansökan om att få adoptions-tillstånd från Valvira. Maria och David Forsblom valde att adoptera från Thailand genom organisationen Interpedia. Efter att de fått adoptions-tillstånd kunde de skicka in alla sina papper till myndigheterna i Thailand och sedan återstod att vänta.

För David Forsbloms del kändes det här med adoption inte längre lika enkelt.

– Jag oroade mig mycket för hur allt skulle bli, funderade och grubblade. Bara en vecka innan vi fick beskedet om att vi har en pojke som väntar på oss hade jag hört en annan familj be-

”Ännu i adoptionsprocessen var det periodvis tungt och svårt för mig, men då jag såg Martin första gången var det som att all smärta försvann på en sekund.”
Maria Forsblom

rätta om hur det gick till då de hämtade sitt barn. Då kändes allt väldigt svårt och jag ville helst bara ge upp, minns han.

Väntan för par som vill adoptera brukar i många fall vara lång men för paret Forsblom gick det relativt snabbt. Ett och ett halvt år efter att pappren var inlämnade fick de veta att de kunde åka till Thailand för att hämta sin son. Det var i november i fjol.

Då de började resan lättade det mesta av David Forsbloms oro. För Maria Forsbloms del föll de sista bitarna på plats då hon fick träffa Martin.

– Ännu i adoptionsprocessen var det periodvis tungt och svårt för mig, men då jag såg Martin första gången var det som att all smärta försvann på en sekund, berättar hon.

Första mötet med sonen

Inför den här intervjun funderar jag på hur man lär sig älska ett främmande barn som plötsligt ska vara en medlem i familjen. David och Maria Forsblom berättar att det talades mycket på adoptionskurserna om hur man kan knyta an till barnet och få det att kännas som ens eget.

– Jag har aldrig tänkt om Martin att han ”känns som vår”. Istället var det redan från början en självklarhet att han är vår, säger Maria Forsblom.

Det första mötet med sonen blev verkligen vändpunkten i paret Forsbloms liv tillsammans. Båda återkommer flera gånger till hur naturligt och avslappnat det kändes då de träffade honom.

– En av de finaste stunderna i mitt liv var då jag såg Davids blick då han träffade Martin första gången, säger Maria Forsblom.

Dagen efter den första träffen fick de ta Martin med sig. De första dagarna tillsammans med de nya föräldrarna var omtumlande för den tvååriga pojken. Han var väldigt tyst och stilla.

– Men på den tredje dagen uppstod han, säger David Forsblom med ett leende. Han började röra på sig och uttrycka sig med ljud. Vi märkte snart att han tydde sig till oss.

Från adoptionskurserna visste paret Forsblom att det är ett sundhetstecken att ett barn visar någon form av reaktion då det ska börja leva tillsammans med de nya föräldrarna. Samtidigt var de glada åt att Martin så snabbt anpassade sig till situationen. Efter en månad tillsammans i Thailand åkte familjen tillbaka till hemmet i Vasa.

Livet kan bli gott trots allt

Från tiden som barnlös minns Maria Forsblom alla barnrelaterade kommentarer och frågor från omgivningen. – Jag tyckte alltid att direkta frågor var lättare. En fråga kunde jag svara på. En konstaterande kommentar kunde däremot många gånger sårar mig, säger hon.

Båda är glada och tacksamma för allt stöd de fått från familjemedlemmar och vänner under adoptionsprocessen.

– Överlag har omgivningen reagerat positivt på adoptionen, säger David Forsblom. Det har hänt att någon tycker det är så fint att vi ”räddar” ett barn genom att adoptera. Men det lär vara så att man inte ens får adoptions-tillstånd om motivet är just att rädda ett barn. Ska man ändå tala om att rädda någon är det snarast så att Martin har räddat oss.

Som alla nyblivna föräldrar har paret Forsblom konstaterat att livet blir annorlunda. Vardagen innehå-

ler bundenhet, oro för rasism och för hur Martin framöver ska förhålla sig till sin bakgrund. Mest njuter de ändå av att vara tillsammans. Förlagschefen David gillar att läsa med den bokintresserade sonen, medan Maria säger att hon tycker allra bäst om att sköta och ta hand om Martin.

Maria Forsblom konstaterar att hon under tiden som barnlös har lärt sig att inte jämföra sig med andra.

– Nu vet jag att livet kan bli gott fast det inte blev som man hade tänkt, säger hon.

*Tänk att en liten pojke
kan läka ett brustet hjärta
Tänk att en liten pojke
kan suddas ut all smärta*

*Åh, du min lilla pojke
Du gör mörkaste natten vit
Åh, du min lilla pojke
Jag tackar Gud för att just du kom hit
– Maria Forsblom*

DAVID FORSBLOM

- Uppvuxen i Esse.
- Jobbar som förlagschef på SLEF-media.
- Gillar musik och ser fram emot att börja spela i big band i höst.

MARIA FORSBLOM

- Uppvuxen i Vasa.
- Jobbar som ungdomssekreterare för SLEF, nu värdledig.
- Gillar att spela teater, teckna och springa.

HELA FAMILJEN Forsblom samlad utanför hemmet i Vasa. Adoptioner från Thailand fastställs först ett år efter att föräldrarna har hämtat barnet. Innan året har gått får Martin inte synas med ansiktet på bild offentligt.

Om kärlek, sexualitet

BOK. En välskriven bok som knappast kommer att övertyga åsiktsmotståndarna. Men ett respektfullt inlägg i debatten. Det omdömet ger Svante Lundgren som läst biskop Björn Vikströms bok om kärlek.

TEXT: SVANTE LUNDGREN

Min spontana reaktion inför biskop Björn Vikströms bok om sexualitetens, parförhållandets och äktenskaps teologi är förundran och beundran. Förundran över att han vid sidan av biskopsuppgifterna funnit tid för att skriva en på gedigen forskning baserad bok. Beundran över hans mod. Att skriva om dessa frågor är att be om kritik. Skriver man om gudstjänstens eller diakonins betydelse kan man vänta sig applåder från höger och vänster. Skriver man om homosexualitet så får man också mycket annat än applåder.

Nu är detta inte en bok om homosexualitet, utan som undertiteln uttrycker det en "sexualitetens, parförhållandets och äktenskaps teologi". Men bakgrunden är naturligtvis den kyrkliga debatten om homosexualitet och den nya äktenskapslag som trädde i kraft i Finland i mars i år och som gör det möjligt för samkönade par att gifta sig. Hur Finlands evangelisk-lutherska kyrka ska förhålla sig till detta är en fråga som är under debatt. Oberoende av om man är av samma åsikt som biskop Björn eller inte är denna bok ett av de tyngsta inläggen i den debatten.

Inställningen till homosexualitet har förändrats och den förändringen har skett snabbt. Homosexuella själva anser säkert att det gått långsamt, men i ett historiskt perspektiv är femtio år en ytterst kort tid. Ännu för femtio år sedan var homosexuella handlingar kriminaliserade i Finland. I dag är det homofobin som är kriminaliserad. Det är förbjudet att diskriminera någon på grund av personens sexuella läggning och homofobisk greuelpropaganda kan straffas som hets mot folkgrupp.

Till skillnad från när det gällt andra mänskorätsfrågor – till exempel slaveriets avskaffande och kvinnors rättigheter – har inte kristna personer gått i främsta ledet när det gäller gay rights. Tvärtom har kyrkorna ofta hört till de mest motsträviga då sexuella minoriteter flyttat fram sina positioner. Förklaringen är enkel: kyrkan har haft en stark fokusering på det monogama heterosexuella äktenskapet och Bibeln, både Gamla och Nya testamentet, innehåller klara fördömanden av homosexuella handlingar.

Under de senaste decennierna har en

Skriver man om gudstjänstens eller diakonins betydelse kan man vänta sig applåder från höger och vänster. Skriver man om homosexualitet så får man också mycket annat än applåder.

Svante Lundgren

FOTO:PIXABAY

omorientering ägt rum i många kyrkor, däribland Svenska Kyrkan. Man har strävat efter att tydligare relatera kyrkans hållning i sexualfrågor till den verklighet som människor lever i. Kritikerna har i det sett en farlig anpassning till den sekulariserade världen, medan andra uppskattat att kyrkan försöker förstå människorna som de är i stället för att vona obena predika höga ideal.

Nu svallar debatten i den finländska kyrkan och biskopen ger sin syn i en välskriven bok, som ändå hade kunnat komprimeras något och därmed

undvikit upprepningar. Syftet med boken är att "med kärlekens teologi som grund forma en teologisk förståelse av sexualitet, parförhållande och äktenskap." I kapitlet om kärlekens teologi gör Vikström upp med den lutherska traditionen att göra en skarp skillnad mellan mänsklig och gudomlig kärlek, eller mellan eros och agape för att tala med den store Lundateologen Anders Nygren. I stället ska man förstå kärleken i all sin mångfald som en med Gud som källa.

I stället för att försöka ge en defini-

BJÖRN VIKSTRÖMS bok är delvis en översättning från finska versionen som utkom i fjol.

Även du min syster

FILM

Sameblod

Regi: Amanda Kernell

Det svenska folkhemmet är ett begrepp som i regel faller i god jord, inte minst nu när den blågula kartan än en gång ska ritas om. Men som bekant finns/fanns det skuggor även i "paradiset".

I Klaus Härös *Den nya människan* porträtterades unga, fattiga kvinnor som med hänvisning till sin sociala (och till synes mentala) bakgrund utsattes för tvångsterilisering. I *Sameblod* av Amanda Kernell berättas en lite liknande historia, nu med sameperspektivet för ögonen. Här möter vi en gräsprängd, åldersstigen Elle Marja (Maj-Doris Rimpi)

som tillsammans med de sina åker norrut, detta för att delta i sin systers begravning. Poängen är att kvinnan i fråga på inga villkor vill bli påmind om sin bakgrund; när

prästen tilltalar henne på samiska låtsas hon att hon inte förstår.

Förklaringen finns i det förflutna, i en identitetskris som gör sig gällande redan i unga

år då Elle Marja gestaltas av Lene Cecilia Sparrok. Tillsammans med lillasyster Njena skickas Elle Marja till den närliggande internatskolan, bara för att få utstå spott och spe av lokalbefolkningen.

Inte nog med det: i samband med ett läkarbesök utsätts Elle Marja och hennes medsystrar för idel förnedrande, rasbiologiskt inspirerade procedurer. Och när Elle Marja, en begåvad elev, låter förstå att hon gärna vill studera vidare får hon höra att

"ni (läs: same) har inte det som krävs".

Smärtsamt, visst, men också djupt gripande. Samt smäktande vackert.

I Lene Cecilia Sparrok har *Sameblod* en naturbegåvning av det slag som lyser upp rummet, som tar plats. Och säg den som efter ha sett filmen inte skänker dagens folkvandringar och identitetskriser en extra tanke. Slutresultatet är lika universellt som det är personligt.

KRISTER UGGELDAHL

och äktenskap

”Argumenterar Vikström väl för sin sak? Utan tvekan. Kommer han att övertyga dem som har en annan uppfattning? I de flesta fall inte.”

Svante Lundgren

ning, vilket GT förkastade i alla dess former, och om dominans och underordning (lärare-lärling, husbonde-slav).

Vikström menar därför att det är möjligt att teologiskt argumentera för att ”homosexualitet i ett jämställt och trofast förhållande inte är synd i ljuset av den kunskap och erfarenhet vi har i dag.” Men betyder det också att kyrkan ska viga samkönade par till äktenskap? Biskopen för fram argument både mot och för detta. Det viktigaste motargumentet är att samkönade äktenskap strider mot en djupt nedärvd uppfattning, som utgår från att äktenskap ingås mellan en man och en kvinna. Detta är ändå, enligt biskopen, en kulturtradition och inte en i skapelsen given ordning. Argumentet att barn behöver både en far och en mor bör tas på allvar, men redan utan samkönade parförhållanden finns det många familjer där detta ideal inte uppfylls. Goda familjer kan de vara ändå. Argumenten för vigsel utgår från den kristna plikten att bemöta människor rättvist och likvärdigt, vilket i detta sammanhang innebär att ge de samkönade par som så önskar samma rätt till vigsel och äktenskap som andra par.

Argumenterar Vikström väl för sin sak? Utan tvekan. Kommer han att övertyga dem som har en annan uppfattning? I de flesta fall inte. Positionerna är låsta och frågan är en vattendelare inom kyrkan. Diskussionen fortsätter och man får önska och be att de som utifrån ser på den inomkyrkliga debatten ska kunna konstatera: ”se, hur de respekterar varandra.” Biskop Björns bok är ett gott exempel på ett respektfullt inlägg i debatten. Han har en klar egen linje, men tar sina meningsmotståndares argument på allvar.

Björn Vikström: Kärlekens mångfald. Sexualitetens, parförhållandets och äktenskapets teologi.
Förlag: Fontana Media 2017

tion av kärleken beskriver Vikström ”den rika och svärdefinierbara verklighet som ryms under paraplybegreppet kärlek” med hjälp av åtta begrepp: känsla och handling, gåva och uppgift, befriande och förbindande, vårdande och ömsesidig, lekfull och rättvis, föränderlig och bestående, spontan och förnuftig samt naturlig och onaturlig. Biskop Björn knyter sedan trådarna samman och formulerar vad han kallar en ”luthersk kärleksteologi 2.0”. Där betonar han bland annat att nåden är både förlä-

tande och förvandlande samt att man bör hålla ihop tro och kärlek, frälsning och helgelse.

Bokens huvudfråga är denna: Hur ska kyrkan förhålla sig till utlevd homosexualitet? Biskopen analyserar de bibelställen som talar om homosexuella handlingar och drar slutsatsen att de inte talar om ”den form av homosexualitet som i dag förekommer i jämbördiga parförhållanden präglade av ömsesidighet, kärlek och trohet.” Under biblisk tid handlade homosexuella handlingar om rollbland-

Våndan av att välja rätt

BOOK

Det där med Guds vilja ...

Författare: Ray Baker
Förlag: Credoakademien

Det där med Guds vilja är ganska knepigt. Hur ska jag veta vad som Guds vilja för mig och mitt liv? Vad händer om jag medvetet eller omedvetet missar den och

gör fel yrkesval? Eller om låter bli att bege mig till en plats där Gud avser att jag ska träffa en person som kommer att ha en stor betydelse för mig? Det sätter igång en kedjereaktion som får oanade följder.

Bland annat det här ger Ray Baker svar på i sin bok Det där med Guds vilja ... Boken är skriven i form av brev till sin adertonårige son

David som går i gymnasiet. Ju äldre man blir desto mindre funderar man på livets vägval. Därför riktar sig Ray Baker också främst på att vägleda ungdomar i sin bok.

Men han kommer också så med befriande budskap till oss före detta ungdomar över de val redan vi gjort.

I ett av del inledande kapitlen, eller breven, skriver Baker en dödsruna över Guds särskilda vilja. Med den avser han en detaljerad

plan som Gud har för våra liv som vi bör finna för att inte gå miste om Guds välsignelse.

Att Guds vilja alltid är lika med min vilja tror han heller inte på. I de två ytterligheterna stänger man antingen ut sig själv eller Gud. Sanningen ligger mitt emellan. När Bibeln inte ger specifika bud eller principer är du fri och har ansvar att fatta egen beslut, skriver han.

Han uppmanar läsare att i bön använda den hjär-

Underhåller med värme

TEATER

Landet

Manus: Christoffer Mellgren

Regi: Maria Lundström
I rollerna: Niklas Åkerfelt, Patrick Henriksen, Dennis Nylund, Cecilia Paul, Mitja Sirén, Anna Hultin med flera.

Spelas på Svenska teatern till och med 9.12.

Landet är Svenska teaterns jubileumspjäs som firar både Finlands 100 år och teaterns 150. Pjäsvalet är något överraskande. Efter uppmaningen till alla intresserade att bidra med sin berättelse till pjäsen och framför allt mot den hundraåriga fonden av Finlands självständighet kunde man ha väntat sig något mera episkt och historiskt. I stället har man valt att gå i rakt motsatt riktning och skapat ett drömspel med gott om metafiktiva inslag. Det är uppfriskande, lite förvirrande men mestadels väldigt roligt. Dessutom sitter de metafiktiva inslagen fint som 150-årsfirande av teaterhuset.

Niklas Åkerfelt spelar Arvid, vars ålderdom är pjäsens ram och vars minnen blir dess innehåll. Minnena rullas upp inte som en film med stadig riktning framåt utan som ett lekfullt hopande sammelsurium.

Första akten är den spretigare av de två, bland annat för att en lång serie scener kring en grupp maskerade musikanter tar upp en hel del utrymme. Det här är en bit som inte riktigt lyckas förankras i resten av pjäsen trots vissa försök. Man ställer sig frågan om den här helheten kan-

ske kom med helt enkelt för att fler insända berättelser ska få plats i pjäsen.

Husbygget som aldrig blir färdigt har en central placering på scenen. Det är lätt att se husprojektet som en metafor för det mänskliga livet som och för nationsbygget, båda ständigt pågående. Landet är inte bara pjäsens namn utan också den mytomspunna plats som Arvids dotter Breeta får höra talas om under uppväxten i Australien. Småningom reser hon över halva jordklotet för att samla ihop hans efterlämnade ting.

Skådespelarna Cecilia Paul, Patrick Henriksen, Mitja Sirén och Dennis Nylund gör pjäsens starkaste insats som den unge Arvid och hans barndomsvänner som ofta ger prov på hejdlös uppfinningsrikedom. Samma uppfinningsrikedom och framåtanda går igen när de i ett annat skikt av pjäsen gestaltar skådespelare som söker roller i Landet. Här ryms också en snabb samhällskommentar med skärpa från den unga Stina som uppmanar teatern (eller snarare publiken) att anställa henne eftersom hon inte kostar lika mycket i lön och absolut inte har tänkt bli gravid.

Landet är inte en pjäs som man minns för vare sig mångbottnade karaktärs-skildringar eller för de stora filosofiska djupen. Däremot är den rejält underhållande, i synnerhet i pjäsens andra akt. Underhållningen består dels av en lysande spelglädje och av livemusik som bidrar starkt till den medryckande stämningen, dels av en varm humor som inte pekar finger utan får oss att skratta åt livet och dess villkor.

ERIKA RÖNNGÅRD

DEN UNGE Arvid och hans vänner kommer med många av pjäsens roligaste inslag. FOTO: CATA PORTIN

na som Gud har gett för att göra kloka beslut. Fundera på vad som är det kloka jag kan göra utgående från min nuvarande situation, mina drömmar och förhoppningar om framtiden.

Baker binder sitt budskap till Bibeln. Eftersom inte drar sig för att hänvisa till bibelställen som nutidsmänniskan gärna blundar för så kan man räkna med att budskapet inte faller inte alla på läppen.

Inte ens alla kristna.

Trots det tror jag att boken kan läsas med behållning av alla som undrar över Guds vilja i livet. Den är både kort och snabbläst.

Boken uppfyller den förhoppning Bakers ställer i förordet: att den ska stimulerar till eftertanke och längtan att växa i kallelseten som i första hand är att bli helig. Oavsett om man håller med honom i allt eller inte.

JOHAN SANDBERG

Mixa & Matcha

FRÅGESPORT. Mixa och matcha dina kunskaper i Kyrkpressens frågesport. Vår tävlande den här veckan är Ralf Friberg. Konstruerad av Jesper von Herten.

MEDTÄVLARE: RALF FRIBERG

FOTO: VÄSTRA NYLANDS ARKIV

Namn: Ralf Hjalmar Mikael Friberg.

Ålder: 81.

Yrke och/eller titel: Ambassadör är jag väl fortfarande. Och publicist.

Hemort: Ekenäs.

Favoritmat och -dryck: Jag gillar soppor mycket, till exempel en soppa på Karl Johan. Ramlösa och torrt vittvin.

Lyssnar helst på: Klassisk musik.

Rekommendera en bok! Frans G. Bengtssons essäsamlingar.

Skulle vilja resa till: Karibien och Föglö på Åland.

Tråkigaste sysslan i hemmet: Dammsuga.

Min åsikt om frågesporter: Jag gillar dem! Jag har flera gånger fått tio rätt i Helsingin Sanomats frågesport och senaste resultat i HBL-duellen var 22 poäng, men det är sällsynt.

Höjdpunkt från den gångna hösten: Den ryska filmen *Leviathan* som sändes på TV den 20 september. Dagens Ryssland utan smink. Det är en stor upplevelse om du orkar titta på den.

Om jag vore en biblisk person skulle jag vara: Adam – han fick Eva.

Slogan eller motto: Carpe diem! Med andra ord, "Tag vara på dagen".

FRÅGESPORTSRESULTAT: 12/25

OLJEPRODUCERANDE LÄNDER & OLJEPRODUKTION I PROCENT

a) Norge	1) Ca 13 procent
b) Ryssland	2) Ca 10 procent
c) Iran	3) Ca 5 procent
d) Förenade Arabemiraten	4) Ca 3 procent
e) USA	5) Ca 2 procent

Resultat: 1/5

FINLÄNSKA MÖBELDESIGNERS & KÄNDA STOLAR ELLER FÅTÖLJER

a) Yrjö Kukkapuro	1) 41
b) Alvar Aalto	2) Domus
c) Eero Aarnio	3) Karusellen
d) Carl Gustaf Hiort af Ornäs	4) Pastillen
e) Ilmari Tapiovaara	5) Siesta

Resultat: 3/5

FINLANDS PRESIDENTER & NAMN PÅ BARNEN

a) Ståhlberg	1) Vieno, Veikko, Kerttu, Kalervo, Kaino och Katri
b) Kallio	2) Kaarlo, Aino, Elli, Aune, Juho och Kyllikki
c) Ryti	3) Nuutti och Matias
d) Kekkonen	4) Henrik, Niilo och Eva
e) Niinistö	5) Taneli och Matti

Resultat: 5/5

FRUKTER & LATINSKT NAMN

a) Avocado	1) Musa sapientum
b) Banan	2) Actinidia chinensis
c) Kiwi	3) Mangifera indica
d) Mango	4) Malus domestica
e) Äpple	5) Persea americana

Resultat: 1/5

SERIEFIGUR & HEMLAND

a) Ferd'nand	1) Belgien
b) Smurfarna	2) Storbritannien
c) Kalle Träskalle	3) Finland
d) Modesty Blaise	4) Tyskland
e) Nick Knatterton	5) Danmark

Resultat: 2/5

SVAREN:
Oljeproducerande länder & Oljeproduktion i procent: a-5, b-1, c-3, d-4, e-2
Finländska möbeldesigners & kända stolar eller fåtöljer: a-3, b-1, c-4, d-5, e-2
Finlands presidenter & Namn på barnen: a-2, b-1, c-4, d-5, e-3
Frukt & Latinskt namn: a-5, b-1, c-2, d-3, e-4
Seriefigur & Hemland: a-5, b-1, c-3, d-2, e-4

Målningsarbeten
Kakelläggning
Renovering
Tapetsering
Golvslipning & ytbehandling
Epoxi golvbeläggningar

Maalaustyöt
Laatoitukset
Rakennuskorjaukset
Tapetoinnit
Lattiahionnat & pinnoitukset
Epoksi lattiapinnoitteet

Tel: 040 757 0194 | E-mail: pmjrenovering@gmail.com

Var dag är en sällsam gåva
- en skimrande möjlighet

Församlingsförbundet rf. förvaltar för tillfället fyra specialfonder som stöder det kyrkliga arbetet på svenska i Finland. Under åren har förbundet fått ta emot fina gåvor att förvalta och tack vare dem kan vi ta vara på möjligheterna till kyrkligt arbete i vårt land varje dag.

Ta kontakt om du vill ge en gåva i form av en donation eller ett testamente för det kyrkliga arbetet i Svenskfinland.

Verksamhetsledare Kalle Sällström svarar på frågor, tfn. 050-3562 475, e-post: kontakt@forsamlingsforbundet.fi.

- Vecko- och grovstädning
- Flyttstädning - packningshjälp
- Hushållsnära tjänster som ledsagning, butiks- och apoteksärenden, matlagning etc.

Ring Tina för mera info!

Tina Krook, telefon 040 177 5595
e-post: service@stenbacken.one

Visste du att ...

Kyrkpressen sparar skog!

Tidningen trycks på ett finländskt miljömärkt papper som till största delen består av returpapper.

KP
KYRKPRESSEN

• LYFTTJÄNSTER • BÅTLYFT
• TRÄDFÄLLNINGAR • TAKTVÄTT
• PERSONKORG

- Nostopalvelut
- Veneiden nostot
- Puiden kaadot
- Kattopesut
- Henkilökori

www.tobblift.fi

59°
55,2'
22°
24,5'

TVÅDAGARS
BADSEMASTER-
ERBJUDANDE
FÖR SENIORER,
ENDAST 75 €/PERSON!

I priset ingår frukostbuffet samt fri tillgång till bad och gym. Priset är i kraft under tiden 1.9.2017-30.4.2018 med undantag för högtider och skollov.

BAD | HOTELL | GÄSTHAMN | RESTAURANG | HANDEL | CARAVAN
Puh. 02-521 0100 | Fax 02-521 0101 | info@kasnas.com

Matstället med smaklig husmanskost i rejäla portioner

I källarvåningen finns en stämningsfull beställningsrestaurang. Perfekt för fester, möten och andra gruppställningar för 60 gäster.

Mellangatan 6, 06100 Borgå tel. 0207 189 616, www.hanna-maria.fi

UR EVANGELIET

Se till att ni inte föraktar någon enda av dessa små. Jag säger er att deras änglar i himlen alltid ser min himmelske faders ansikte.”
Läs mera i Matt. 18:1–6 (7–9) 10.

OM HELGEN

Änglar och marknad

Mikaelidagen, eller Mickelsmäss som den kallades förr, hörde fram till 1800-talet till årets fem största högtider tillsammans med jul, påsk, pingst och midsommar. Mikaelidagen infaller nästan samtidigt som höstdagjämningen och på många håll har den varit en dag som markerat övergången till den mörka delen av året. Förr var dagen också en tid för marknad och skördefest. Sitt ursprung har dagen på 400-talet när man började fira den som hyllning till ärkeängeln Mikael. Först senare har man börjat fira dagen som alla änglars dag.

RUNT KNUTEN

”Sjung för livet & spela som folk!”

Finlandssvensk sångskatt i ny skrud i Esbo domkyrka sö 1.10 kl. 19.

Hela församlingens SKÖRDE-marknad

Söndag 1.10 kl. 12 - ca 15 i Snappertuna
Skördeandakt i kyrkan | Siffe kyrkrättas tipspromenad | Bakluckeloppis | Försäljning | Gott från grillen m.m.
Läs mer: www.ekenasnejdensforsamling.fi

EKENASNEJDENS SV. FÖRSAMLING

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Ludvig Andersson 044 050 3020, ludvig.andersson@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN MARI PUSKA

FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

Häftiga budbärare

VAD GÖR en firma då den verkligen vill få fram sitt budskap? Ja, den satsar extra mycket på reklamkampanjen. Ser till att kampanjen har snyggt utseende och gärna något populärt ansikte som för fram budskapet. Många är beredda att göra nästan vad som helst för att väcka uppmärksamhet. För att människorna ska se, höra och ta emot budskapet.

I Bibeln får vi läsa om Guds häftiga budbärare, om änglar. I många centrala vändpunkter i Bibels berättelser möter människor änglar som förmedlar Guds ord. Ofta kommer änglarna då någon behöver uppmuntran, vägledning eller stöd. Men ibland har de ett oväntat eller otrevligt budskap att förmedla. Många gånger är ängelns gestalt så skrämmande att det första som sägs är: Var inte rädd. Änglar är budbärare som åtminstone enligt Bi-

beln ofta märktes och blev hörda. Kan-ske dagens reklambyråer skulle vara be-svikna på den effekt de hade på de stora massorna, men i enskilda människors liv var de betydelsefulla.

Ibland undrar jag ifall Gud har ändrat sin kommunikationsplan. För sådana änglar som det finns i Bibeln har jag inte mött. Men Guds röst har jag hört, Hans verk har jag sett. Och berättelserna jag läser i Bibeln påminner om hur viktigt det är att vara öppen för Gud, att möta Kristus i de minsta, att inte lämna någon utanför. Faktum är att alla satsningar på yttre egenskaper hos budskapet är bortkastade om själva innehållet är meningslöst. Guds ord till människorna är allt annat än meningslöst. Det ger mening, det ger hopp, det räddar och det utmanar.

■ MARI PUSKA

Mari Puska är ungdoms- och konfirmandpräst i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

I dag får hon än en gång lära sig något nytt om Gud då hon möter en del av församlingens ungdomar på Ungdomsvårningen.

Hennes tips: I en värld full av människor är Gud aldrig långt borta. Kanske du kan gå till någon, vara en ängel och sprida hopp.

#bönetwitter

”Jag vill se, höra och känna dig, min Gud. Hjälp mig att se och höra dem som lider. I dem möter jag dig också.”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter
Veckans tweet är skriven av Mari Puska.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
2 Mos. 23:20–23

ANDRA LÄSNINGEN
Hebr. 1:14–2:4

EVANGELIUM
Matt. 18:1–6 (7–9) 10

Mikaelidagen.
Temat är ”Änglarnas dag”.

PSALMFÖRSLAG

805, 126, 909, 222 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

KLARSPRÅK

Familjegudstjänst eller familjemässa kallar man en gudstjänst som utformats speciellt med tanke på barnfamiljer.

I Finland har man firat familjegudstjänster sedan 1980-talet. Den har utformats genom att man anpassat och förkortat högmässan. Den kan firas med eller nattvard och även firas som en skolgudstjänst.

Familjegudstjänsten kan vara sändagens huvudgudstjänst i församlingen eller firas vid en annan tidpunkt.

KALENDERN
29.9–5.10

DOMPROSTERIET

■ **BORGÅ**
LÖ 30.9 KL. 18: BABYKYRKA i Mariagården, Slingervägen 1, Smeds, Tollander
KL. 18: INTERNATIONELL MÄSSA i taizéstil, Eisentraut-Söderström, Juhana Sihvo, Söderström. Testund. SÖ 1.10 KL. 10: GUDSTJÄNST i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Lindberg, Tollander
KL. 12.15 OBS!: HÖGMÄSSA i domkyrkan, Johanna Björkholm-Kallio, Smeds, Söderström, Ove Blomqvists gudstjänstgrupp, Anne-Maj Westerlund. Kollekt: Församlingsförbundet rf.
KL. 18: KONSERT I DOMKYRKAN, Luther och änglarna, orgelmusik inspirerad av Martin Luther, Mikael Helenelund, Reidar Tollander, Minna Wesslund, Jarkko Yli-Annala

■ **LAPPTRÅSK**
sö 1.10 kl. 12: Mikaelidagen, familjemässa i kyrkan, SL, JE, Barnklängen. Missionens kyrkkaffe och lotteri i församlingshemmet
on 4.10 kl. 13.15–14: Barnklängen i församlingshemmet, JE
to 5.10 kl. 13: Andakt i Servicehuset, SS, JE
to 5.10 kl. 14: Missionskretsen i församlingshemmet, Carita Illman, SS

■ **LILJENDAL**
lö 30.9 kl. 14: Lokala förmågor goes mission, Liljendalgården. Biljetter 5 euro, i vilket ingår kaffe med dopp. Intäkterna oavkortat till missionsprojekt.
sö 1.10 kl. 12: Andakt i Wårkulla, Höutandag, Mikaelidagen, Christer Åberg, Kerstin Busk-Åberg
må 2.10 kl. 11.30–13.30: 8 euros lunch i Mariagården. Intäkterna till diakonifonden
ti 3.10 kl. 10: Vuxen-barn i Mariagården
on 4.10 kl. 18: Tjejharmon i Prästis, Bebban Reinholm-Saarinen, Nea Westerholm
to 5.10 kl. 9.30–11: Öppet Café i Annagården

■ **LOVISA**
To 28.9 kl. 18: Bibelstudieserien ”Enligt Markos” i kyrkan. Kap 11
Sö 1.10 kl. 10: Högmässa i kyrkan, af Hällström, Tollander
Sö 1.10 kl. 16: Vålgörenhetskonsert med Arja Koriseva i kyrkan
Må 2.10 kl. 18: Samkristet förböns-möte i församlingshemmet
Ti 3.10 kl. 11–13: En Euros Café i församlingshemmet
Ti 3.10 kl. 13: Pensionärsföreningen i församlingsgården
To 5.10 kl. 8.30: Morgonkaffe i Tikva

■ **PERNÄ**
Fr 29.9:
– kl. 10 Café Mikael i Mikaelstugan., Ingegerd Juntunen
– kl. 12 Agricola-seminarium i Höganäs i Pernä: – tillfället huvudsakligen finskspråkigt.
Sö 1.10:

– kl. 10 Mikaelidagen Högmässa i kyrkan., Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski
– kl. 13 Mässa i Sarfsalö kapell., Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski
– kl. 13 Finskspråkig konsert för hela familjen: med Pekka Laukkari-nen i Agricola-hallen. Fritt inträde.
– kl. 17 Finskspråkig Donkkis Big Night i Agricola-hallen: för barn i lågstadiet. Donkkis Big Night firar 10 år i Pernä. Pekka Laukkari-nen medverkar.
Må 2.10.:
– kl. 13 Klubin goes Senior., Ingegerd Juntunen, Dan Krogars
On 4.10:
– kl. 18–21 Tjejgrupp i Prästgården., Pamela Westerlund, Minna Siif-vergrén

■ **SIBBO**
Mer information på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi
Sö 1.10 kl. 12: Familjemässa i Sibbo kyrka. Barnkören medverkar. Katja Korpi, Isabella Munck, Mauriz Brunell och Lauri Palin.
Sö 1.10 kl. 14: Höstfest i missionens tecken i bykyrkan Tabor i Box, Grönkullavägen 142. Missionärerna Christina och Andrei Heikkilä berättar om sitt arbete i Ryssland. Servering. Allan Lindqvist, Helene Liljeström, Brunell.
Må 2.10 kl. 15: Diakonisyföreningen. Möte hos Gun-Britt Holmedahl, Kitövägen 112/16. Sara George.
Ti 3.10 kl. 10: Bönepromenad vid Kyrkoby församlingshem. Promenad från församlingshemmet och avslutande bönestund. George.
To 5.10 kl. 18.30: Kvinnor mitt i livet. Samtalsgrupp för kvinnor i alla åldrar. Prästgården. Korpi.

HELSINGFORS PROSTERI

■ **JOHANNES**
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fr 29.9
kl. 10: Nallegudstjänst i Johanneskyrkan. Repo-Rostedt, Hollméus.
kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högerbergsgården, Högerbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 1.10 Mikaelidagen
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Heikel-Nyberg, Almquist, Henricson, Roströsten. Kyrkkaffe, där Roströsten även medverkar.
kl. 16: Mässa med små och stora i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Henricson. S:t Jacobs barnkör medverkar.
Må 2.10
kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högerbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Hollméus.
kl. 18.30–20.30: Samtalsgruppen Bibel, tro och tvivel i Hörnan, Högerbergsgatan 10, gatunivån. Kisa Korkman, Tiainen. Gäst: Fred Lindström.
Ti 3.10
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Joni Vikki.
kl. 13.30–14.30: Musikleik för 0–2

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 29.9 Rose-Maj Friman, Korsholm (repris från 1.3.2017) **Sö 1.10** 9.03 Ett ord om helgen **Må 2.10** Nya psalmer. Helene Liljeström, Sibbo **Ti 3.10** Fred Wilén, Helsingfors **Ons 4.10** Helena Salenius, Helsingfors **To 5.10** Sonja Rosbäck, Molpe.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

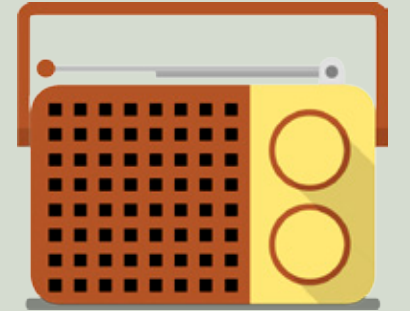
Fre 29.9 Boris Salo, Jakobstad (repris 11.3.2005) **Sö 1.10** Änglarnas dag. Textläsare: Helena Hult och Johan Klingenberg. Producent: Patricia Högnabba (repris från 29.9.2002) **Må 2.10** Philip Hällund, Kökar (repris från 7.3.2017) **Ti 3.10** Eva Johansson, Mariehamn **Ons 4.10** Heidi Juslin-Sandin, Esbo **To 5.10** Anders Hamberg, Jyväskylä.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 1.10. Gudstjänst med Korsnäs församling. Predikant och liturg: Guy Kronqvist. Organist och kantor: Deseré Granholm. Körledare: Deseré Granholm och Jan-Ola Granholm. Körer: Korsnäs kyrkokör och Free Spirits. Textläsare: Birgitta Norrvik.

VEGA

åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125, Hollmérus.
kl. 18: Barn spelar för barn i Johanneskyrkan. Böckerman, Carolina Bjön.

On 4.10

kl. 14-15.30: Diakonitrafén i S:t Jacobs församlingssal. Tiainen.
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Enlund.
kl. 18.30-19.30: Samtal inför söndagen i S:t Jacobs kyrka.

To 5.10
kl. 10-11.30: Musikleik i S:t Jacob. Kvarnbergsbrinken 1, Hollmérus.

kl. 13.30-14.30: Musikleik för 1-5 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125, Hollmérus.
kl. 17.30: Kristen meditation i Johanneskyrkan.
kl. 17.30-19: Vintersvenska, diskussionsgrupp för nybörjare på svenska i Hörnan, Högbergsgatan, gatunivån.

Middagsbön i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.

■ MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
Pastorskansliet har öppet: må, ti, to, fr kl. 9-14.

Matteuskyrkan: är öppen ti, on, to, fr kl. 10-14. Kom och sitt ner i lugn och ro, tänd ett ljus eller njut av en kopp kaffe. Aulacaféet är också öppet. Välkommen.
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Fr 29.9 kl. 19: Samling för män (2 vån). Veikko Tastén, Bibeln – förstå eller inte förstå? Diskussionskväll.
Lö 30.9 kl. 10-11.45: Matteus.SALT. Förnya era sinnen – Hur då?, Matias Gädda. Matteus.SALT är ett forum för dig som längtar efter mera och djupare insikt i den kristna tron. Vi vill erbjuda ett lättillgängligt och fritt tillfälle med utrymme för praktiska övningar, frågor och diskussion. Med hjälp av entusiastiska föreläsare som inspirerar och engagerar får vi fördjupa oss i intressanta bibliska frågor. Matteus.SALT är inte bara prat, utan även mat. Varje tillfälle börjar med en utsökt brunch 5 €. Ingen anmälan. Program för barn. Välkommen!

Sö 1.10 kl. 10: mässa med små och stora, Juho Kankare, Matteus barnkör, Emma Gustafsson, Mimi Sundroos. Kyrkkaffe och saft i Olavussalen.
Sö 1.10 kl. 18: kvällsmässa. Efteråt kvällste i Mateussalen.

Ti 3.10 kl. 18.30: Matteus kyrkokör övar i Matteussalen. Mera info: Mimi Sundroos, 040-5840296.

On 4.10 kl. 15-18: Öppet hus för ungdomar.

On 4.10 kl. 15.30-17: VårTon (1 vån), Mimi Sundroos.
On 4.10 kl. 18: MU-mässa, kort mässa med bönevandring. Ungdomar medverkar. Kyrkfika efteråt.
To 5.10 kl. 13-14.30: torsdagsträffen, Johan Hallvar. En grupp för Dig som vill ha trevlig gemenskap med sång och samtal. Kaffeservering, 3euro.

To 5.10 kl. 19: Lovsångsafton. "Sjung till Herrens ära" Vi sjunger både äldre och nyare sånger tillsammans med VårTon, instrumentaler, församlingens färskaste präst, Juho Kankare och Henrika Lemberg. Servering till förmån för Kyrkans utlandshjälp. Välkommen!

Kaffe på plattan: lö 14.10 kl. 12.30-14 utanför Matteuskyrkan. Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle. Vi erbjuder möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund. Du är också välkommen med och hjälpa till. Mera info: Carita

Riitakorpi och Henrika Lemberg.
Församlingsretreat:

kl. 18: Barn spelar för barn i Johanneskyrkan. Böckerman, Carolina Bjön.
On 4.10
kl. 14-15.30: Diakonitrafén i S:t Jacobs församlingssal. Tiainen.
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Enlund.
kl. 18.30-19.30: Samtal inför söndagen i S:t Jacobs kyrka.

To 5.10
kl. 10-11.30: Musikleik i S:t Jacob. Kvarnbergsbrinken 1, Hollmérus.
kl. 13.30-14.30: Musikleik för 1-5 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125, Hollmérus.
kl. 17.30: Kristen meditation i Johanneskyrkan.
kl. 17.30-19: Vintersvenska, diskussionsgrupp för nybörjare på svenska i Hörnan, Högbergsgatan, gatunivån.
Middagsbön i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.

■ PETRUS
www.petrusforsamling.net
To 28.9
kl. 18.30 Alpha: Alphakurs på Café Torpet, Köpingsv. 48. Elva torsdagar med mat, föredrag och goda samtal. Ett tillfälle att utforska meningen med livet och tron på ett enkelt och givande sätt. Kursen är till för alla som inte brukar gå i kyrkan, oavsett ålder och livsåskådning och kostar inget. Välkommen med och testa! Mer info på www.petrusforsamling.net/alpha

Fre 29.9
kl. 10 Musikleik i Haga: En rolig stund för dig med barn 0-5 år. Kaffe och smörgås. Varje fredag. Hagasalen, Vesperv. 12. Maria Gauffin, Ester Rudnäs
kl. 19 Live Music Night: Kom och spendera fredag kväll på Café Torpet! Bra musik av Johan Myrskog, gott kaffe, fin stämning. Torpet hittar du på Köpingsv. 48. Välkommen!

Lö 30.9
kl. 10 Blomma-konferensen: Konferens för kvinnor. I Alphyddans- och Berghälls kyrka. Mera info hittar du på www.puhkeakukka.fi eller via församlingspastor Elina Koivisto, elina.koivisto@evl.fi och tel. 050-5407573
Sö 1.10
kl. 10 Högmässa: Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Björk, Hilli. Kyrkkaffe.
kl. 12 Högmässa: Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Björk, Hilli. Kyrkkaffe.

kl. 16.30 Puls: Södra Haga kyrka, Vesperv. 12.
kl. 16.30 Barnkyrka: För barn i åldern 3-7 år. Södra Haga kyrka, Vesperv. 12.
kl. 16.30 CoolKids: För alla i åldern 8-13 år. Södra Haga kyrka, Vesperv. 12.
Må 2.10

kl. 10 Babyliv: För dig som just blivit förälder. Samtal, musik och fika. Varje måndag. Hagasalen, Vesperv. 12. Pia Lindholm, Ester Rudnäs
Ti 3.10
kl. 9 Morgonandakt: Andakt, bön, lovsång. För alla. Varje tisdag. Hagasalen, Vesperv. 12. Medverkande är lärjungaskolan Transform.

kl. 10 Musikleik i Malm: En rolig stund för dig med barn 0-5 år. Kaffe och smörgås. Varje tisdag. Malm kyrkas församlingssal, Kommunalt. 1. Pia Lindholm
kl. 13 Dagscafé: Andakt, kaffe, samtal och program. Månsas kyrka, Skogsbacksv. 15. Mera info ger diakonissan Bodil Sandell, tel. 09-2340 7227. Varannan tisdag. Varmt välkommen!

kl. 18 Lovsångsgruppen: Kör som medverkar under Förbön och Tackkvällarna. Övning innan i Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3. För alla.
kl. 19 Förbön och Tack: De anrika förbönsandakterna i Munkshöjden fortsätter. Medverkande denna tisdag är Stig-Olof Fernström, Bengt Lassus, Peter Hilli. Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3. Barnpassning ordnas. Varannan tisdag. Välkommen med!

Ons 4.10
kl. 11 Familjecafé: Lunch, lek, samtal. Varje onsdag kl. 11-14, fritt och droppa in då du kan. Café Torpet, Köpingsv. 48. Ester Rudnäs

kl. 12.30 Vesperkören: Kör för alla. Varannan onsdag. Hagasalen, Vesperv. 12. Peter Hilli
kl. 13.15 Petrus barnkör: Grupp 1 för barn i förskola – åk 2. Kören övar varje onsdag i Hoplaxskolans Hagenhet, musiksalen. Ledare Francine Mabinda. Kom med och testa!
kl. 14.15 Petrus barnkör: Grupp 2 för barn i åk 3-5. Kören övar varje onsdag i Hoplaxskolans Hagenhet, musiksalen. Ledare Francine Mabinda. Kom med och testa!

To 5.10
kl. 9 Morgonbön: Tanke för dagen, bön, lovsång. Torsdagar i Hagasalen, Vesperv. 12. Medverkande är lärjungaskolan Transform.
kl. 10 Öppet hus: Diakonissa anträffbar kl.10-11.30 på Café Torpet, Köpingsv. 48. Varannan torsdag.
kl. 18.30 Alpha: Alphakurs på Café Torpet, Köpingsv. 48. Elva torsdagar med mat, föredrag och goda samtal
Fre 6.10

kl. 10 Musikleik i Haga: En rolig stund för dig med barn 0-5 år. Kaffe och smörgås. Varje fredag. Hagasalen, Vesperv. 12. Maria Gauffin, Ester Rudnäs
kl. 18 Ungdomssamling: Häng med i Petrus Youth! Massa spännande som händer under året. Vi träffas i Hagasalen, Vesperv. 12.
Övrigt: OBS! Ingen Petra-frukost den 7.10

Torget-brunch: Kom och njut av en härlig lördagsförmiddag på Café Torpet. Brunch får du för 11,50€ och du hittar du på Köpingsv. 48. Nästa brunch den 7.10. Välkommen!
Familjecafé: En skön lördagsmorgon för alla barnfamiljer. God frukost, goda samtal och massor av leksaker. Nästa gång 14.10 kl.9.30. Hagasalen, Vesperv. 12
Församlingsretreat 3-5.11: Hålls på Snoans retreatgård. Anmälan är öppenad, platserna går åt fort. Anmälan och mera info på www.petrusforsamling.net/forsamlingsretreat

■ HELSINGFORS PROSTERI
Det hjälper att prata: Kyrkans samtalshjälp finns till för dig som behöver ett lyssnande öra. De jourhavande är utbildade frivilliga eller kyrkligt anställda med tystnadsplikt. Samtalstjänsten består av chatt, brev- och telefonjour. Chattjouren är öppen må-ta kl. 18-20 och finns på adressen www.samtalstjanst.fi. Telefonjourens nummer är 0400 22 11 90 (från utlandet +358400221190) och du kan ringa varje kväll kl. 20-23. Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors. Vi svarar inom några dagar.
Problem i parförhållandet eller familjen: Familjerådgivningen erbjuder helingsforsare professionell samtals-hjälp vid problem i parrelationen och i krissituationer. Vi samtalar med dig om frågor som berör parrelationen, familjen och dig. Du kan komma ensam, med din partner eller med andra familjemedlemmar. Samtalen med mottagningssekreterarna och familjerådgivarna kostar inte något och är konfidentiella. Samtalen förutsätter inte att du är medlem i kyrkan. Du kan boka en tid genom att ringa 09 2340 2555 vardagar kl. 9-12.

Kampens kapell:

öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgdagar 10-18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi.

■ DEUTSCHE GEMEINDE
So 1.10. um 11 Uhr: Familiengottesdienst zum Erntedank (Matti Fischer)

■ OLAUS PETRI
Lö 30.9 kl. 13.30-16: Cantus Sororum – Systrarnas sång, bönesångkurs.
Lö 30.9 kl. 16-17.30: Kaffe, föreläsning om den Heliga Birgitta, MuD Hilkka-Liisa Vuori.
Lö 30.9 kl. 18: Vesper med de medverkande i bönesångkursen.
Sö 1.10 kl. 11: Högmässa. Liturg Timo Viinikka, predikant Sven-Erik Brodd, kantor Hanna Laakonen-Yang. Olaus Petrikören medverkar.
On 4.10 kl. 10: Musikleik för alla. Sussi Isaksson.
To 5.10 kl. 10: Bazyrytmik (0-1 år). Sussi Isaksson.
To 5.10 kl. 13.30: Musikleik (3-6 år). Sussi Isaksson.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

■ ESBO
Högmässor:
Lö 30.9. Alberga kyrka kl. 15 konfirmation av Mataskär 4-skriftskolan. von Martens, Hätönen, Kronlund, Lumme.
Sö 1.10. Esbo domkyrka kl. 12. 15 gudstjänst med små och stora. Kanckos, Rönberg, Wikman, Kronlund, Aitti-Lindberg. Dagklubbarn och barnledarena medverkar. Vålsignelse av församlingsspastor Yvonne Terlinden, som kommer att ha teologansvar för barn- och familjeverksamheten i ett år, kantor Anne Hätönen, ungdomsarbetsledare Annika Lumme och barnledare Harri Järvinen. Vi inleder också De gamla vecka. Familjevänlig kyrklunch i församlingssgården efter högmässan, frivillig avgift.
Sjunga för livet & spela som folk!
Finlandssvensk sångskatt i ny skrud: Esbo domkyrka sö 1.10 kl. 19. Johanna Almark Mannila, sång, violin, musikalsk ledning, Henrik Wikström, piano, Hannu Rantanen, kontrabas, Kaarle Mannila, slagverk. Fritt inträde, program 10 €.
Samtalsgruppen "En ljusare vardag": Olars kyrka, svenska sidan, må 2.10. kl. 13-14.30
Samlingar för seniorer: Köklax kapell ti 3.10 kl. 13-14.30, Södris kapell on. 4.10 kl. 13-15.
Handarbetsgruppen Symamselerna: Vita huset, Prästgårdsgr. 1, ti 3.10. kl. 16-19. Vi stickar, virkar, väver och dricker kaffe. Kom med i gemenskapen!
Mer info: www.esboforsamlingar.fi och i Esbobiblioteket i detta nummer av Kyrkpressen!

■ KYRKLÄTT
Fr 29.9 kl. 13-15: Effa för barn i åk 3-4 på Hörnan.
Lö 30.9 kl. 12-16: Slöjdgrupp för vuxna i Reguel Bengtströms smedja på Gamla Kustvägen 86, varannan lördag, udda veckor. Start från församlingshemmet kl. 12. Info: Rune Lith, tel. 0500 687 023.
Sö 1.10 kl. 12: Högmässa med kyrkoherde- och kaplansinstallation i Kyrkslätt kyrka. Biskop Björn Wikström med assistent installerar Aino-Karin Lovén och Helena Rönberg till sina tjänster. Välkommen på kaffe med kaka till församlingshemmet efter installationen.

On 4.10 kl. 15-17: BC på Hörnan för åk 7 och uppåt.
To 5.10 kl. 10-11: Knatterytmik i invånarparken Stubboet, Munkgränden 4.
To 5.10 kl. 15-17: Hörnan MC, för barn i åk 5-6 på Hörnan.
Fr 6.10 kl. 9.30-11.30: Eesti-Emme i Bredbergets klubblokal, Mytvägen 1 C 33.
Fr 6.10 kl. 13-15: Effa för barn i åk 3-4 på Hörnan.

Kyrkoherdeämberöppet kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslätt.svenska.forsamling@evl.fi. Mera info på www.kyrkslätt.svenska.fi

■ TAMMERFORS
Sö 1.10 kl 11: Mikaelidagens gudstjänst i SvH, Inka-Riina Valtonen, Paula Sirén
Sö 1.10 kl 15: Konsert "Mot Friedrich Kuhlau-tävlingen" i Viinikka kyrka. Ilkka Eronen (flöjt), Jenni Halonen (flöjt), Sonja Hendunen (piano). Musik av Kuhlau, Schocker och Doppler. Fritt inträde.

tillsammans, de gamlas vecka inleds! Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Barbro Smeds, Catherine Granlund, Karin Nordberg, Yvonne Fransman. Mammornas sånggrupp, Pippi Collander och söndagsskolan medverkar. Kyrkkaffe och saft i övre salen.
Ti 3.10 kl. 9.30 Familjelyktan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.

kl. 9.30- 11 Diakonimottagning: och brötdelning.
kl. 15 Glad idag: tvåspråkig men-talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.
kl. 18 Damkören Grazia: i övre brasrummet, Heli Peitsalo.
On 4.10 kl. 13.30 Kyrkosyfoering: i övre brasrummet.
kl. 15.30-17.30 Närstående-vårdarträff: i Sebastos.

To 5.10 kl. 9.30-10.30 Lovsångs-och förbönsgrupp: i övre brasrummet, Catherine Granlund.
Lö 14.10 kl. 10.30-12.30 Kvin-nöbrunch: i Betlehemskyrkan, Bolagsvägen 33. Denna gång Hemlig gäst. Anm. gärna senast 7.10 till catherine.granlund@evl.fi, tfn 050 439 3208. Anmäl specialdieter. Frivillig avgift. Arr. Grankulla sv. frs och Grankulla metodistförsamling.
27-29.10 Församlingsretreat på retreatgården Snoan i Lappvik, Hangö: Som retreatledare fungerar Elsa Tenhonen. Tema: Med tomma händer. Pris 80 € (160 € för andra än församlingens medlemmar). Anm. före 13.10 till kyrkoherde-ämberöppet tfn 09 5123722.

■ KYRKLÄTT
Fr 29.9 kl. 13-15: Effa för barn i åk 3-4 på Hörnan.
Lö 30.9 kl. 12-16: Slöjdgrupp för vuxna i Reguel Bengtströms smedja på Gamla Kustvägen 86, varannan lördag, udda veckor. Start från församlingshemmet kl. 12. Info: Rune Lith, tel. 0500 687 023.
Sö 1.10 kl. 12: Högmässa med kyrkoherde- och kaplansinstallation i Kyrkslätt kyrka. Biskop Björn Wikström med assistent installerar Aino-Karin Lovén och Helena Rönberg till sina tjänster. Välkommen på kaffe med kaka till församlingshemmet efter installationen.

On 4.10 kl. 15-17: BC på Hörnan för åk 7 och uppåt.
To 5.10 kl. 10-11: Knatterytmik i invånarparken Stubboet, Munkgränden 4.
To 5.10 kl. 15-17: Hörnan MC, för barn i åk 5-6 på Hörnan.
Fr 6.10 kl. 9.30-11.30: Eesti-Emme i Bredbergets klubblokal, Mytvägen 1 C 33.
Fr 6.10 kl. 13-15: Effa för barn i åk 3-4 på Hörnan.

Kyrkoherdeämberöppet kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslätt.svenska.forsamling@evl.fi. Mera info på www.kyrkslätt.svenska.fi

■ TAMMERFORS
Sö 1.10 kl 11: Mikaelidagens gudstjänst i SvH, Inka-Riina Valtonen, Paula Sirén
Sö 1.10 kl 15: Konsert "Mot Friedrich Kuhlau-tävlingen" i Viinikka kyrka. Ilkka Eronen (flöjt), Jenni Halonen (flöjt), Sonja Hendunen (piano). Musik av Kuhlau, Schocker och Doppler. Fritt inträde.

Ti 3.10 kl 10-12: Mammor, pappor och barn i SvH
Ti 3.10 kl 13.30-15.15: Tisdagsklubben i SvH
Ons 4.10 kl 13: Onsdagskaffe i SvH, Vandringsutlands, Anu-Maria Laitinen
Ons 4.10 kl 18: Skriba för vuxna i SvH

■ VANDA
Sö 1.10 kl. 10: Högmässa – Mikaelidagen. Änglarnas dag. Pensionärens kyrksöndag, Helsing kyrka S:t Lars, K. Andersson, A. Ekberg. ViAnda-kören medverkar. Efter högmässan kyrkkaffe i Bagarstugan.
Må 2.10 kl. 13-17: Pysselcafé för barn i åk. 3-6, Strömfårav. 13, Myrbacka
On 4.10 kl. 9.00: Morgonmässa i diakoniutrymmet, Vallmov. 5 A, 2 vån.

On 4.10 kl. 18-18.30: Kort kvällsmässa, S:t Lars kapell, lilla salen
On 4.10 kl. 18.30: Tystnadens kväll, till kropp och själ med HHN i S:t Lars kapell, stora salen
A. Paavola, H. Hallenberg. Vi börjar med kort kvällsmässa kl. 18-18.30 i S:t Lars kapell, lilla salen
On 4.10 kl. 9.30-12: Familjecafé i samarbete med Folkhälsan, Strömfårav. 13, Myrbacka
On 4.10 kl. 13-17: Pysselcafé för barn i åk. 3-6, Strömfårav. 13, Myrbacka
Fr 6.10 kl. 9.30-12.30: Barnens kyrkostund, Myrbacka kyrka/S:t Martins kapell
Fr 6.10 kl. 14.00: Veckomässa i Folkhälsanhuset
Korriger till tidigare info om Tystnadens kväll: vi samlas i S:t Lars kapell och inte i Myrbacka/S:t Martins kapell.

RASEBORGS PROSTERI

■ EKENÄSNEJDENS SVENSKA
Sö 1.10:
-kl. 10 Mikaelidagens högmässa: Ekenäs kyrka. Cleve, Storbacka.
-kl. 12 Skördeandakt: Snappertuna kyrka. Westerholm, Lindroos, sång av barn. Skördeamarknad efteråt med Siffes tipspromenad, försäljning, bakluckeloppis, servering m.m.
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

■ INGÅ
Lö 30.9:
- kl 17.00 **Tvåspråkigt allsångs-tillfälle:** i Degerby kyrka. Degerby Borblandade kör medverkar. Nygård.
Sö 1.10:
- kl 10.00 **Familjegudstjänst, generationernas helg:** i Ingå kyrka. Hellsten, Taipalus, Högström & Nygård. Kyrkkaffe i församlingshemmet.
Må 2.10:
- kl 18.30 **Bibelgrupp:** i Prästgården. Hellsten.

- kl 16.00-20.00 **Öppet hus:** i ungdomshuset. Ahlfors.
Må 3.10:
- kl 18.00 **Församlingsskväll:** på Rosenberg, Degerby. Taipalus,
Ons 4.10:
- kl 14.00 **Syfoeringen:** i Prästgården. Björklöf.
To 5.10:
- kl 8.30-10.00 **Morgonmål:** i Prästgården. (pris 2 € – barn under skolåldern gratis). Arr. Inkoon martart.
- kl 9.30-11.30 **Familjecafé:** i församlingshemmet. Källarvåning. Eklund.

HÄLSA / FRISKVÅRD

sydmedi

Sydmedi, din lokala samarbetspartner med sakkunnig service i toppmoderna utrymmen.

Vi erbjuder hälso- och sjukvårdstjänster för privatpersoner, företag och organisationer.

Du kan även ta laboratorieprover utan läkarremiss hos oss.

Tel. 06 781 2080
Närpesvägen 16 B, 64200 Närpes
Östra Långgatan 51, 64100 Kristinestad

Lokal omsorg | Sydmedi | www.sydmedi.fi

TANDPROTESER

bör ses över och förnyas regelbundet för att undvika käkledsskador o. irriterat tandkött. **GRATIS KONTROLL!**

Specialtandtekniker

Hans Boström

står till Er tjänst

tfn 723 5151

Rosenlundsgatan 6, Jakobstad

Det bästa man kan ge en annan människa är ett vackert leende!

Foot In
FOTVÅRD JALKAOHOITO

VITAR HAND OM DINA FÖTTER

- Medicinsk fotvård
- Även hembesök
- Presentkort

Ann-Katrine 050-5946391 & Britt-Susann 050-5632535
Marknadsvägen 1 bst. 2 b 65610 KORSHOLM

NapraRehab

MEDISOX

Kvalitetsstödstrumpor med medicinskt tryck för arbete, resor, motion och fritid. Nordiska mått garanterar god passform.

Massor med olika modeller och moderna färger!

Linnex-linimentstift är en lätt-använd och mycket effektiv hjälp mot muskel-, sen- och ledbesvär. Stryk direkt på det ömma stället! Lämpar sig även utmärkt för muskelvård för idrottare och motionärer.

Beställ enkelt via webbshoppen:
www.naprarehab.fi eller tel. 06 - 2243 622

Fysioterapi Sjölind

Nack, rygg- eller ledproblem.

Ring 724 8370

Nagu Apotek
Nauvon Apteekki

(02)465 1414

Korpo Apotek
Korppoon Apteekki

(02)463 1366

www.naguapotek.fi

www.s-balans.fi

PROBLEM med värk, rygg/leder, fibromyalgi, yrsel, mage/tarm, stress, depression, ångest, sömn, immunförsvar, reuma m.m.

PRÖVA ÖRONAKUPUNKTUR

Finns över 200 akupunkter i örat. Genom att påverka bestämda punkter som står i relation till ett visst organ, en kroppsdel eller funktion kan man förebygga och behandla sjukdomar.

RISKFRI BEHANDLING
UTAN BIVERKNINGAR

Hjälper dej att läka på ett naturligt sätt.

S-balans Regnbågen 17, Nykarleby
S.Portin 050-3284822

Massörs-
mottagning

SUNE
EKSTRAND

Fagernäsvägen 289,
68570 LARSMO
GSM 0400-162 994

Välkommen till
Tandklinik Greendent
i Vasa

Betjäning på svenska, finska och engelska

- Akuttider dagligen
- Öppet kvällar och helger
- Konkurrenskraftiga priser

Hovrättsplanaden 20 A 20
Tel: 06-3126 111

Greendent
Hammaslääkär-Tandläkarna

www.greendent.fi

Apoteket Kronan
Drottningg. 15, Lovisa
019 531 275

MÅ-FRE 9-19, LÖ 9-14, SÖ 11-15

Liljendal betjäningsspunkt:
tfn. 040 754 3171

Strömfors Bruk
betjäningsspunkt:
tfn.019-618 217

En lätt och trygg
dosdispensering
av mediciner,
hjälper i vardagen

Anja doserar läkemedlen tryggt

Anja är ett tryggt och säkert sätt att få sina mediciner färdigt utdelade i dospåsar. Apoteket expedierar de tabletter och kapslar som patienten använder regelbundet, förpackade i engångsdospåsar för två veckor åt gången. Tjänsten är avsedd för alla, oberoende ålder eller mängd av mediciner. Tjänsten passar både personer som bor själva och personer på servicehem eller i hemvården. Tjänsten sparar tid för vårdpersonalen och garanterar en felfri dosering av mediciner till patienten.

Anja finns redan på nästan 300 apotek.
Bekanta dig med Anja!

anja.fi

plusterveys

JAG TAR EMOT
NYA PATIENTER

Tandläkare:
Mika Kivilehto

Välkommen!

Tandklinik Mats Moisio

Runebergsgatan 11, Jakobstad.
Tfn 724 5226.

INKAST PATRICK WINGREN

Böckernas bok

DE ALLRA flesta av oss har ett personligt förhållande till Bibeln. En del läser den bokstavstroget och gör sitt bästa för att få allt att gå ihop. En del ser Bibeln som världens mest kända sagosamling. En del älskar den, andra hatar den. En del älskar den men hatar att bli slagen i huvudet med den.

Bibeln är en ofullständig bok med svagheter som inte slentrianmässigt kan försvaras med att Guds vishet är dårskap för världen. Lösryckta bibelcitater kan vara så destruktiva. Det finns alldeles tillräckligt med ammunition i Bibeln för att klistra ihop ett eget underlag för nästan allt man vill ge extra tyngd.

EN ÅTERKOMMANDE tendens i bibeldebatter är att rättfärdiga de horribla grymheterna i Gamla testamentet med att de härstammar från det gamla förbundet. Samtidigt är det just de obekväma, helt oacceptabla passagera som kan hjälpa oss att se Nya testamentet i ett nytt ljus.

Jesus, Guds son, föddes som ett barn av sin tid. Detta ofattbara, det som ägde rum för omkring 2000 år sedan, skedde i en social kontext som i väldigt lite liknar det samhälle vi är en del av idag.

Ofattbart då, ofattbart idag, och ändå mycket konkret – precis där och då. Och följderna var omedelbara och omvälvande. Hur kan man sätta ord på något så livsavgörande? Det går egentligen inte. Inte då, inte nu.

Det skulle ha varit så mycket enklare om det vid Kristi himmelfärd – som ett slags avskedsbrev – hade singlat ner skrifter med sanningen satt i pränt. Men Gud verkar genom människor, inte genom suverän maktutövning. Han väljer medvetet oss med all vår otillräcklighet, gång på gång.

DÄRFÖR FINNS det motsättningar, komplexitet, gåtfullhet och starkt föräldrade kontextuella drag även i Nya testamentet. Samlingen skrifter är inte skriven av Gud, den är skriven av oss. Gud ville så.

Och hur tydligt än anden viskat inom oss så var det vi människor som skulle försöka ge detta oerhörda en röst: vi, med alla våra begränsningar, vår ofullkomlighet, vår svaghet. Vi, med begränsade synfält, rotade i vardagen här och nu, där och då.

Om vi kan omfatta den tanken blir Nya testamentet så mycket rikare. Johannes hisnande syner, Jesus som gör allting nytt, Paulus som använder sig av både morot och piska för att få den unga kyrkan att fungera i praktiken.

Att med Paulus brev i bakkfickan – med lämpliga passager understrukna – i Guds namn uppmana medmänniskor att återgå till det sociala förhållningssätt som var en realitet under Paulus levnadsår, det är absurd.

Den glädje som når oss i Nya testamentet försvaret inte slaveri, den vill inte att kvinnan ska tåga, den förkastar inte homosexualitet. Den vittnar om hur kärleken är större än allt, så sanslöst stor att vi själva med fömliga händer fick vara med och skriva historia.

Patrick Wingren är en samhällspolitiskt aktiv musiker från Jakobstad.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Kyrkoherdetjänsten i **Korsnäs församling** har inom utsatt ansökningstid sökt av kaplanen i Västabo-lands svenska församling (Houtskärs kapellförsamling) **Janne Heikkilä**.

Kaplanstjänsten i **Korsholms svenska församling** har inom utsatt ansökningstid sökt av kaplanen i Kemin seurakunta **Jani Koivusalo**.

Församlingspastorn i Liljendals församling och i Borgå svenska domkyrkoförsamling **Linus Stråhl-**

man har valts till notarie vid **Domkapitlet i Borgå stift** från 1.1.2018.

Förordnandet för kyrkoherden i Jakobstads finska församling Lotta Endtbacka som ordförande för gemensamma kyrkorådet i Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet har avbrutits på egen begäran från 11.9.2017 och kyrkoherden i Jakobstads svenska församling **Bo-Göran Åstrand** har förordnats till ordförande 11.9.2017 – 31.12.2018.

Kyrkoherden i **Korsnäs församling Guy Kronqvist** avgår med pension 1.4.2018, och inte 1.3.2018 som felaktigt angavs i en tidigare notis.

Församlingspastorn i **Karis-Pojo svenska församling Kristian Willis** har beviljats tjänstledighet 23.10.2017 – 13.7.2018.

LEDIG TJÄNST

Johanneskyrkan är den största kyrkan i Helsingfors med plats för drygt tvåtusen personer. Den är flitigt använd som gudstjänst-, förrättnings- och konsertkyrka och står ofta värd för stora, unika evenemang av olika slag. Johannes församling har kyrkan som sin huvudkyrka och ansvarar för den. Vi söker nu till vårt arbetslag en:

Vaktmästare till Johanneskyrkan

Vaktmästaren leder tillsammans med ett team det praktiska arbetet i kyrkan, i vilket ingår städning, vaktmästaruppgifter vid gudstjänster och evenemang, koordinering och hantering av bokningar och mycket annat. Vaktmästaren är kontaktperson till konsertarrangörer och måste kunna kommunicera på svenska, finska och engelska.

Vi förväntar oss att du är

- Utbildad kyrkvaktmästare eller beredd att gå kyrkvaktmästarutbildning
- Tjänstvillig, flexibel och stresstålig
- Bra med människor
- God organisatör
- Beredd att städa och göra praktiskt arbete
- Beredd att i enlighet med kollektivavtalet arbeta kvällar och veckoslut
- konfirmerad medlem av evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

Vi erbjuder

- Fast anställning, Lön enligt kravgrupp 403 (grundlön 2 120 €)
- Mångsidigt arbete i en unik miljö/en av landets intressantaste kyrkor
- Grundlig introduktion

På anställningen tillämpas provotid på 6 månader. Intervjuer ordnas den 16.10 eller 19.10. Den ansökande bör vara beredd att genomgå ett lämplighetstest. Tjänsten kan tillträdas 1.12.2017 eller enligt överenskommelse.

Ansökan görs elektroniskt på adressen: <https://evl.fi/fakta-om-kyrkan/kyrkan-som-arbetsplats/lediga-tjanster> och bör vara hos oss senast måndagen den 14.10.2017.

Självårsretreat

Hela hela människan
Pörkenäs, Jakobstad
27-29 oktober 2017

Ledare: Albert Häggblom, Erica Nygård, Inger Portin, Bojan Roos, Anna-Mari Bäckman.
Anm. senast 13.10 till Anna-Mari, 044 480 8361, anna-mari.backman@evl.fi
Kursavg. 150 €
Arr. Helhet genom Kristus rf i samarbete med SFV Bildning.
Mer info: www.helhet-genomkristus.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Sökes 4/5-rummare i/nära Hfors centrum fr.o.m. 1.10. Kollektivboende för studerande och arbetande vuxna. Skötsamma, icke-rökande, inga husdjur. Mikaela 0400588440.

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

Etta 31kvm i Hagalund, balkong,nyrenoverat badrum. Ledig 15.10. Hyra: 700 e/ mån+vatten 20 e/pers. Tel. 043-8246040

Etta 28,5 i Främre Tölö. Hyra 800e/mån. Tel 050 918 6370

Uthyrer 2 r och k, 54 m2 i centrum av Vasa, på Handelsplanaden. Tel 050 5339190

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale

Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

LEDIG TJÄNST

Närpes församling söker en FÖRSAMLINGSMÄSTARE

Tjänstens funktionsområde omfattar i första hand gamla Pörtoms församling. Tjänsten är en heltidstjänst. Behörighetsvillkor är lämplig examen inom fastighetsskötsel, församlingsmästarexamen eller annan utbildning eller genom arbetserfarenhet uppnådd behörighet som arbetsgivaren godkänner för tjänsten. Språkkrav är fullständigt behärskande av svenska och nöjaktig förmåga att använda finska i tal och skrift. Tjänsten tillträds ordinarie 01.12.2017. Arbetet kan dock inledas tidigare om den som väljs kan delta i inskolning i uppgifterna före nämnda tidpunkt.

Tjänsten är inplacerad i och avlönad enligt kravgrupp 402 i kyrkans allmänna lönesystem. Endast en konfirmerad medlem i ev.luth. kyrkan kan väljas till tjänsten. Provotiden är 6 månader. Ansökningar inlämnas **före kl. 16 fredag 06.10.2017** till Närpes församling, Kyrktåget 2 A 1, 64200 Närpes i slutet kuvert märkt "församlingsmästartjänst". Närmare upplysningar ger ekonomichef Kjell Storgeust, tel. 040-7117680 el. församlingsmästartjänst Jan-Erik Frantz, tel. 045-2007889.

Kyrkorådet

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

KYRKOVAL SVERIGE

"Min analys är att kyrkovalet 2017 har gjorts till en träningslokal inför nästa års riksdagsval."

Andreas Karlsson, informatör i Svenska kyrkan, risar kyrkovalet i Kyrkans tidning.

KRITIK KYRKOVALET

Biskop vill ha nytt valsystem

Biskopen i Uppsala stift, Ragnar Persenius, är efter det svenska kyrkovalet kritisk till valsystemet. Han efterlyser förnyelse.

– Jag tror inte att man heller ska se enbart två alternativ till valsystem,

direkta och indirekta val. Nu 20 år efter kyrkans och statens separation bör man ha en översyn av valsystemet och pröva olika alternativ, till exempel att hålla direktval till församlingar och stift och ha indirekta val till kyrkomötet, konstaterar han i Kyrkans tidning.

f Kommer i höst!

// Den som vågar dela kommer att förlora ibland – ansikte, rykte, den egna berättelsen. Men den som aldrig vågar dela förlorar alltid – närhet, gemenskap, den egna berättelsen. För bara den berättelse som delas med någon finns på riktigt.

Amanda Audas-Kass

Amanda Audas-Kass Till den lilla människan intill

Den prisbelönta bloggaren Amanda Audas-Kass andra bok tar fasta på litenheten och styrkan – både vuxnas och nyföddas. Den handlar om relationer: gemenskapen med en nyfödd, förhållandet till familj och vänner, till barnet inom oss och till Gud.

Hft. 22,90
Utkommer i oktober.

f Nyhet! Du hittar den hos Fontana Media.

// Om jag inte mera, i samma mening, är min fars son, min sons far, min hustrus man, vem är jag då? När denna person, i vars liv jag levde, inte mera finns där, är jag mera någon alls?

UR BOKEN

Patrik Hagman är teolog och författare.

Patrik Hagman Sorgens gåva är en vidgad blick

Patrik Hagman har upplevt stora förluster i sitt liv; inom loppet av några år förlorar han sin sexårige son i cancer och sedan sin hustru i en plötslig hjärnblödning. Som 21-åring förlorade Patrik Hagman också sin far. I sin bok skriver han om vad som händer i en människa när sorgen så påtagligt kliver in i ens liv. Det är en berättelse om vad som blir kvar och om vem man blir.

Inb. 27,90

Fontana Media

www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi • Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

kuriren

–tidningen för Dig!

Prenumerera på den populära finlandssvenska veckotidningen Kuriren. Inspirerande och trevlig läsning för hela familjen direkt hem i din brevlåda!

**VI LOTTAR UT
TRE PRESENTKORT**

Prenumerera och delta i utlotningen!
Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort à 100 euro till någon av S-gruppens butiker. Skicka in kupongen senast 30.11.2017.

JA TACK!

- JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN
- för resten av år 2017 och hela året 2018 för 87 € (inom Norden).
  - Tre (3) provnummer för endast 15,50 €.
  - Ett halvt år för endast 44,50 €.

- JAG DELTAR I KURIRENS UTLOTNING AV TRE PRESENTKORT TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.

SÄND KURIREN TILL:

NAMN
ADRESS
TEL

SÄND RÄKNINGEN TILL:

NAMN
ADRESS
TEL

Nej tack, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlotningen av presentkort till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställnings- och utlotningsblanketten försedd med frimärke. Var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA.

Erbjudandet gäller till 30.11.2017

Kan sändas ofrankerat inom Norden Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA

KP 28.9.